

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di
Firenze.
Magl. L.6.57 (a)

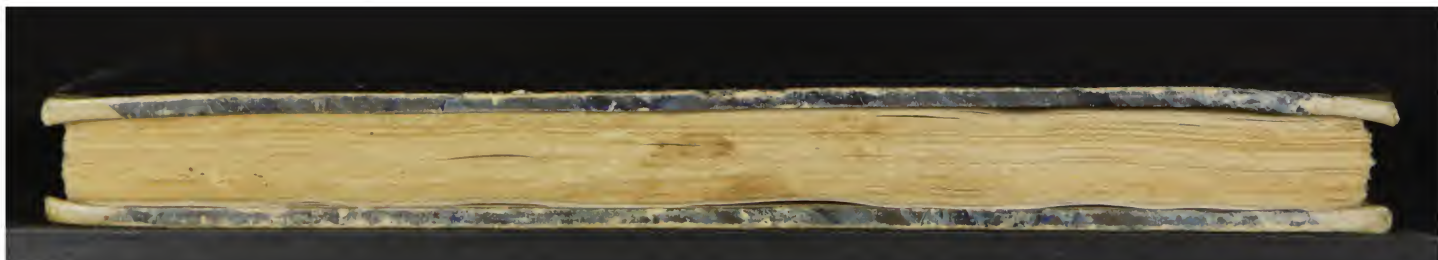

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di
Firenze.
Magl. L.6.57 (a)

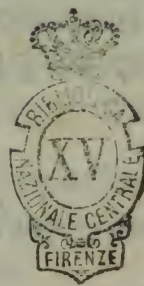

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di
Firenze.
Magl. L.6.57 (a)

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di
Firenze.
Magl. L.6.57 (a)

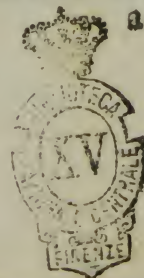

C

Formalitates moderniores de mēte clarissimi doctoris subtilis scoti
 ti i florētissimo pīfēsi gygnasio p̄pilate p̄ excellētē sacre Theologie
 p̄fessorē magr̄m Antoniū sirecti puicie tūronie ordīs mīorū feliciter
 Incipiunt.

Quæ formalitates doctoris subtilis scoti. Querit̄ v̄t̄
 il la q̄ distinguūt formalit̄ distinguāt realr. Et arguit̄
 q̄ n̄. Et accipio duas for̄litates: 7 sint a 7 b. uel igit̄
 a 7 b. sūt alique res. uel nulle res. Si sint alique res.
 igit̄ q̄ formalr distinguūt realiter distinguūt. Si sint
 nulle res. igit̄ erūt n̄l. q̄ qd̄ oīo nulla res ē n̄bil ē p̄ b̄n̄ Aug. de do
 ct̄ia x̄na. Et etiā probatur rōne. q̄ res 7 ens conuertūt̄. ut p̄3. iij.
 meth̄. q̄re q̄ nulla res ē nullū ens ē. 7 sic erit n̄bil. igit̄ 7c. Pre
 terea illa q̄ distinguūt ex nā rei sūt disticta realr. p̄3 d̄ v̄tute vocabuli
 N̄bil. n. aliud v̄r eē distin̄ ex nā rei q̄ distin̄ realis. nec eē. sed illa
 que distinguūt formalr distinguūt ex nā rei. igit̄ 7c. p̄ba°. q̄ distin̄ p̄
 for̄litates uel ē extra actū ītellect̄ uel n̄. s̄ ex cōpatōe ītellectus. p̄3 p̄
 oēs q̄ ponūt istas formalitates. Si s̄3 v̄3 q̄ distin̄ p̄ formalitates sit
 op̄ p̄ opationē ītellect̄. tūc erit distin̄ rōnis qd̄ ē p̄ for̄litzātes. Si ē
 extra actū ītellect̄. igit̄ erit ex nā rei 7 p̄ p̄ns realis. qd̄ ē p̄posiū.

Preterea sicut se h̄3 res s̄b̄ti ad for̄litatē s̄b̄ti. ita se h̄3 res. p̄prie
 passiōis ad formalitatē. p̄p̄e passiōis. ergo p̄ locū a trāsmutata. p̄por
 tōe. Sicut se h̄3 res subiecti ad rē p̄p̄e passiōis. ita for̄litas subiecti
 ad formalitatē. p̄p̄e passiōis. s̄3 res subiecti ē eadē cū re. p̄prie passiōis
 ut p̄3 p̄ te. q̄ dicis q̄ sūt idē eē^lr 7 realr. ergo formalitas subiecti ē ea
 dē cū formalitate. p̄p̄e passiōis. 7 sic n̄ distinguūt. 7 p̄ p̄ns nō distinguū
 tur formalr q̄re 7c. Preterea qd̄ ē s̄b̄a ē v̄a res. s̄3 formalitas sub
 stātie ē substātia. igit̄ formalitas substātie ē v̄a res. Maior p̄3 de se.
 q̄ ē p̄dicatio supioris de īferiori. Maior p̄3. q̄ for̄litas substātie ē q̄
 qd̄ ē substātie. ut p̄3 p̄ istos. s̄3 q̄ qd̄ ē idē cū re cui⁹ ē. p̄3. v̄ij. meth̄.
 igit̄ q̄ qd̄ ē s̄b̄ie ē s̄b̄ia. Et vltra q̄cūq̄ p̄ verā rez distinguūt realr di
 stinguūt. s̄3 q̄ formalr distinguūt p̄ verā rē distinguūt. ergo q̄cūq̄ for
 maliter distinguūt realr distinguūt. Preterea q̄cūq̄ h̄nt diuersas
 diffinitōes distinguūt realr uel rōne. p̄3 q̄ diffinitiones diuerse siue

drie in eisdē posite vidēt sufficere ad distinctionē realē vel rōis. s3 illa
 q̄ distinguūt p for^{al}itates hñt diuersas diffinitōes vt p3 p istos. igitur
 7c. Preterea si illa q̄ distinguūt for^{al}iter eēnt idē realiter. tūc ab
 vno 7 eodē sumerēt vnitas 7 pluralitas. qd vñ icōueniēs. Assūptū
 tñ pbat qz p te ab vno 7 eodē i quo ē vnitas rei 7 eē sūmūt pluralitas
 formalitatū. 7 sic ab vno 7 eodē sūmet vnitas 7 pluralitas. s3 hoc est
 falsū vt dictū ē. 7 vt p3. ij. de generatōe. idē iquātū idez nō ē natū fa
 cere nisi idē. Preterea accipio formalitatē subiecti 7 sit a. 7 acci
 pio for^{al}itatez passiōis 7 sic b. tūc qro vel a 7 b hñt aliqd cōe vel ni
 hil cōe. Si nihil cōe. ergo a 7 b se totis distinguūt. s3 q̄ se totis distin
 guūt realiter distinguūt. ergo a 7 b realr distinguūt. s3 p istos illa sūt
 eadē realiter. ergo illa q̄ i nullo sūt eadē realiter vel nō sūt eadē rea
 liter. erūt eadē realiter. qz manifestā icludit p̄dictiōez. Si det qz a 7
 b. hñt aliqd cōe. vel ē reale. vel rōis. si sit ens reale. ergo illa sūt etia
 realiter. 7 sic faciēt distigui illa quoz sūt formalitates. s. s3m 7 p̄p̄ia
 passiōē. Si at sit ens rōis. igr ille formalitates erūt entia rōis. et
 sic facient illa quoz sūt formalitates tñ s3m rōnem qd ē p̄ eos. qz di
 cūt qz distinctio p formalitates ē maior q̄ distinctio rōis. Prete
 rea q̄cūqz distinguūtur qd̄itatie distinguūtur realiter 7 eēntialiter
 p3. qz qd̄itas res 7 esse^a idē sūt. s3 q̄ distinguūtur formaliter distinguū
 tur qd̄itatie. p3 qz p istos formalitas nihil aliud ē q̄ rei qd̄itas. s^o q̄
 distinguūtur for^{al}iter distinguūtur realiter 7 eēntialiter qd ē p̄posi
 tū. Preterea arguit Serueus b̄ito ordīs p̄dicatoz 7 dicit has
 rōes d̄mōstrare. nulla p̄p̄a passio p̄tēdit vltra suū p̄p̄uz 7 adeq̄tū sub
 iectū. s3 distin^o ē passio entis. s^o n̄ p̄tēditur vltra ens. s3 oē ens vel ē
 reale vel rōis. vt p3. v. metha^c. igitur ois distin^o vel ē realis vel rōis
 7 sic nulla erit distinctio media iter distinctiōez realē 7 rōis. 7 ita nō
 erit dare distinctiōez formalitatū vel p formalitates. nec distinctiōez
 ex natura rei nisi cōtineātur sub aliquo istoz modoz. 7 sic b̄eo p̄posi
 tū qz distin^o for^{al}is ifert distin^o realē. Preterea q̄cūqz distinguūt
 nūero distinguūtur realiter. p3 qz q̄ sūt nūeraliter distincta n̄ icludit p̄
 dictiōez vnū eē sine alio. 7 p p̄is realiter distinguūtur. s3 q̄ distinguū
 tur formaliter distinguūtur nūeraliter. p̄bat. qz q̄ distinguūtur for^{al}

re eēntialr stabit diuersitas formalitātū. Tercio arguitur auctori-
tate morali. Dicit. n. phūs in ethicis. qđ vītus 7 iustitia sūt eadē res. s3
tñ sūt distincta scđm rōnem quiditatiuā. sed distingui p rōnem quidi-
tatiuā ē distingui formalr. ergo cū idēptitate reali stat pluralitas for-
malitātū. iste tres auctoritates cōcludūt cōtra aduersariū. licet non cō-
cludāt cōtra scotistā vel cōtra marronistā. Quarto arguitur aucto-
ritate methaphisicali. Dicit. n. phūs. iij. metha^e. qđ ens 7 vñum sūt
vna natura. 7 hoc ide3 dicit. iij. thopicoz. distincta sūt rōne quiditati-
ua. 7 per cōsequēs sūt eadē realiter 7 distincta formaliter. ergo cum
idēptitate essentie 7 eēntie. rei 7 rei. nature 7 nature stabit distinctio
quiditatiua 7 formalis. Et si dicatur nō soluēdo sed enadēdo sicut cō-
sueuerūt. qđ phūs capit ibi ēs 7 vñū vt distincta sm rōem. i. p itellectū.
Cōtra magis distiguit ens ab vno qđ ens ab ēte s3 ēs ab ēte distiguit
p itellectū. ergo opoz3 qđ sūmar maior distinctio ibi qđ distinctio se-
cūdū itellectū. 7 p pñs sumetur rō p rōe qđitatiua 7 nō p rōne intel-
lectus. que rō vel distinctio qđitatiua ē maior qđ rō vel distinctio itel-
lectus. Quinto pbat idē auctoritate theologica. qđ certū ē qđ essētia
diuina a supposito puta a patre 7 filio nō ē alia essēcialr 7 realr. qđ si
hoc. iā esset pluralitas rez in diuinis qđ est hereticū. 7 tñ cōceditur
qđ ibi ē diuersitas formalis. patz qđ pater dicitur ad aliez. s. ad filiū
7 filius ad patrē. 7 tamē eēntia nō dī ad aliud. quia quod ad aliud di-
cit scđm bñm Aug. nō est essētia. 7 debet intelligi formaliter. ergo
cū idēptitate rei stabit distinctio formalitatum.

Respōdeo i ista qōne sic pcedā. Pñio aliqđ diuisiones pponā
so nūez cuiuslibet distitōis 7 idēptitat apiam. 3° dabo mo-
dū iuestigādī 7 iferēdi vnā distictōem 7 idēptitatē ex alia.
Quātū ad pñū dico qđ ēs diuidit i ēs reale 7 i ēs rōis. 7 ista ē diuisio
equoci analogi n sua analogata equocata. ens reale est quod habet
eē seclusa quacūq3 operatione intellectus siue quocūq3 actu col-
latiuo cuiuscūq3 potentie siue intellectus siue voluntatis siue cuius-
cūq3 alterius potentie. 7 sic ens reale predicatur quiditatiue de
deo 7 de decem predicamētis. Ens vero rationis capitur trib^o mo-
dis scđm scotū pma di. quarti sniaz. Pñmo modo pro illo qđ bēt

ee in aia subiectiue. vt spēs actus ⁊ habit⁹. s. o mō obiectiue sicut vni
uersalia sūt in aia p spēs a rebus cātas vel a deo impōssas. 3° mō p cō
patōe passiua q̄ p intellectus vnus obtinē cognitū ad aliud obtinē cogni
tus ppatur. Ens rōnis duobus p̄mis modis n̄ distinguit^r q̄ ens rea
le accipiēdo ens reale. sicut capiebat^r in precedenti diuisione. sed ens
rōis tertio mō captus nullo mō p̄tinetur nec p̄tinet sub se ens reale.
tāq; supius suus inferius. Ultra dico q̄ ens reale p̄ma sui diuisione
diuiditur p̄ ens quātū ⁊ nō quātū p̄ scotū. xiiij. q. quol3. Ens quātū
q̄ finitū ⁊ infinitū. absolutū ⁊ respectiū. Dē. n. ens dī formaliter
absolutū qd̄ non est formaliter ad aliud. sicut est deus ⁊ oīa attribu
ta in diuis ⁊ tria genera generalissima tñ. s. substantia. quātitas. quali
tas ⁊ c. Ens vero respectiū dicitur illud quod formaliter est ad ali
ud. sicut sunt in diuinis notionales. relationes cōes. ⁊ ista septem p̄
dicamenta. s. ad aliquid actio. passio. qñ. ubi. situs ⁊ habitus. Et istaz
relationū qdam dicuntur intrinsecus aduenientes sicut sūt oēs rela
tiones de predicamēto ad aliquid. alie vero sunt relationes extrinse
cus aduenientes. vt sunt ille relationes de sex vltimis predicamētis.
Dicitur autē relatio intrinsecus adueniens que necessario ponitur
positis fundamēto ⁊ termino. sicut ē paternitas filiatio similitudo. im
plicat. n. p̄dictōem ponere duo alba qñ sit similitudo. etiā p diuinaz
potentiā secūduz scotū s. o tertio sniaz. ⁊ in multis aliis locis. S3 re
latio extrinsecus adueniens ē q̄ non necessario seqtur extrema posi
ta in actu. ita q̄ p aliquā potentiā fūdamētū ⁊ terminus possūt pōi
⁊ tñ non erit relatio. vt p3 de relatione agentis ad passū. possibile ē
.n. ponere ignez ⁊ stuppā et tñ nō erit combustio. Et si dicat^r q̄ ignis
non est proximum fundamentum cōbustionis. sed approximatio agē
tis ad passū. licet hoc sit falsum. quia illa approximatio non deno
minatur agens vel p̄iens. tamen adhuc possunt esse combustiuum
⁊ combustibile approximata. vt patuit de tribus pueris in camino
ignis ardentis ⁊ non erit combustio. ⁊ sic patet q̄ tales relatiōes sūt
extrinsecus aduenientes. Dico vltra q̄ ens diuiditur in substantiam
⁊ accidens. ⁊ loquor de ente finito ⁊ creato. iusta quod nō q̄ substan
tia capitur tribus modis. vno modo substantia dicitur quod est ad se

et per se ut est deus. et sic non capitur hic substantia. quia clare est quod deus non est ens creatum nec finitum. Alio modo dicitur substantia quod est per se sed non ad se. ut est substantia perfecta predicamenti substantie. incipiendo a genere generalissimo usque ad individua inclusive. Tercio modo dicitur substantia que nec est per se nec a se sed in alio. quia est pars substantie perfecte et complete sicut sunt forme subales. Et dico quod sunt in alio. sicut pars essentialis vel integralis substantie est substantia. Secundo nota quod circa ultimam divisionem nuper dictam licet accidens potest capi dupliciter uno modo pro eo illo quod puenit alicui et non est de diffinitione quod dicitur eius. et sic propria passio est accidens suo subiecto. et omne accidens contra est accidens suo subiecto. et omne inferius suo superiori. Et ita forte posset concedi quod proprie passionis entis accidunt enti et cuilibet inferiori ad ens capiendum isto modo accidens. Secundo modo accipitur accidens per illo quod accidentaliter perficit illud quod existit in se perfectum. nec necessario persequitur ipsum. sed inest ei contingenter. et sic sumitur quando dicitur quod accidens est quod adest et abest etc. Consequenter dico quod res aliquando venit de ratione. tamquam quod est firmus. a. u. et ista est semper cum existentia actuali. Alio modo dicitur res a reorum. ris. etc. quod est opinio reorum. Et sic omne quod est tam in esse obiectiuo sicut omnes res mundi ab eterno fuerunt in esse imaginabili potest dici res. Et isto secundo modo accipiendo rem potest dici quod omnia creata et omnia creabilia ante mundi constitutionem essent res et quod sunt. et propter distinguantur realiter. et sic de alijs. predictam divisionem ponit scotus. xxxv. distin. primi sententiarum. Consequenter dico quod ens diuiditur in ens simpliciter et in ens secundum quid. siue in ens in potentia subiectiuum et in ens in potentia obiectiuum. et ista diuisio est eadem cum precedente dempto quod addebatur in secundo membro quam in esse imaginabili. et non capio hic ens secundum quid ut sub se continet entia rationis siue relationis rationis et ficticia. sed ut continet sub se precise illud cui non repugnat verum esse existentie. Et sic dico quod ens ut est subiectum metaphysice. et ade quatum obiectum intellectus nostri dicitur uniuoce de ente simpli

citer ⁊ de ente secundum quid. saltem ad illa est vniuocum predicatū

Pro quo notandum qd scdm scotum distin. viij. primi sententiarum ⁊ distin. liij. eiusdem. Differentia est inter esse vniuocum predicatum ⁊ vniuoce predicari. Vniuocum enim predicatur vniuersaliter quando conceptus illius quod predicatur est in se vnus ex natura rei si sit res prime intentionis. Et hoc modo album dictum de ligno ⁊ lapide est predicatū vniuocum. ⁊ vniuersaliter oīs predicatio accidētis de subiecto. Et per oppositum illud dicitur equiuocum. quod predicatur non scdm vnitatem conceptus. Et sic inter vniuocū ⁊ equiuocum non est medium. patet clare ex rationibus ipsorū. Vniuoca enim dicuntur quorum nomen est commune ⁊ ratio substantie est eadem. Equiuoca vero quorum nomen est commune ⁊ ratio substantie non est eadē. mō habere eadē rōnē ⁊ nō hēre eadē rōnē cū sint p̄dictoria nullo modo possunt compati medium. Ex quo infero qd oē analogum uel est equiuocum vel vniuocum. Vniuocū vero predicari est quando ratio seu diffinitio predicatorum includitur in ratione seu diffinitione subiecti. ⁊ hoc quiditatiue sic qd non predicatur. vt album de lapide. nec vniuersaliter vt quodcūqz accidens de subiecto. siue proprium siue commune. nec vt inferius de superiori. nec vt genus de differentia. nec vt differentia de genere. nec vt modus intrinsecus dē eo cuius est modus intrinsecus. set vt solus conceptus quiditatiuus ⁊ qualitatiuus pertinentes ad primum modum dicendi per se predicantur. Alterius aduertendum qd duplex est vniuocatio vt ad presens spectat. scilicet vniuocatio trāscendēs ⁊ vniuocatio limitata. vniuocatio limitata est respectu alicuius predicatorum potentis predicari de multis secundū habitudinē alicui⁹ vltimū a porphilio assignatorum. ⁊ isto modo ens non predicatur vniuoce de entibus. sicut dicit porphilius. Si quis enim oīa entia uocet equiuoce. inq̄t nūcupabit ⁊ nō vniuoce. vniuocatio trāscendēs ē vnitas alic⁹ p̄ceptus ex nā rei potēt̄ de multis generibus generalissimis p̄dicari vel dē vno gnālissimo. et

a iij

de aliquo q̄ nō est in p̄dicamēto. Exēplū p̄mi. vt ens. bonū. verū. re
 latio. absolutū. &c. dicūt vniuoce vniuocatione trāscēdēti. Exēplū
 s̄i. vt iustitia. sapiētia dicūt vniuoce vniuocatione trāscēdēti. nec req̄
 ritur ad hoc qđ aliqđ p̄dicatū sit trāscēdere qđ p̄dicet de oib⁹ p̄
 dicamentis. sed sufficit qđ dicat de aliquo p̄dicamēto vel de aliqđ
 reponibili. & qđ non sit per se in gnē. sicut ē sapia. iustitia. & sic d̄ alijs
 sic scotus. viij. di. p̄. sniaz. Aduertendū vltērius qđ ens capit du
 pliciter. vno mō trāscēdēt. alio mō trāscēdentissimē ens trāscē
 dentissimē captū ē equiuocū q̄cunq; equiuocatione. q̄ vt sic capit
 ens. est cōe ad ens reale. & ens rōnis. & claz est qđ vt sic non dicit ali
 quē p̄ceptū vnū. q̄ vel ille p̄ceptus ēēt secluso opere intellectus. vel
 nō. s̄i sic. ergo aliquid qđ ēēt p̄ter opus it̄lectus includeretur qui
 ditatiue i illo qđ nō ēēt p̄ter opus it̄lectus cuiusmodi ē ē rōis. Si
 non ēēt p̄ter opus it̄lectus. sed p̄ opus it̄lectus. ergo aliqđ qđ
 ē per opus it̄lectus icluditur quiditatiue in illo qđ esset p̄ter op⁹
 it̄lectus. quod v̄r falsū. & sic relinq̄tur qđ ens vt sic tactū nō est vni
 uocū. P̄dicta rō facit mihi fidē. & credo illā eē insolubilē. I3 frāci
 scus de mayronis nitat eā soluere sed iudicio meo non soluit. Ens
 v̄o trāscēdēt captū ē ens cōe. ad deū & creaturā. qđ assignat p̄mū
 obiectū nostri it̄lectus ex nā potentie. & p̄mū obiectū volūtatis. &
 p̄mū subiectū metha. & vt sic ē vniuocum ad oē illud quod est secluso
 opere it̄lectus colatiuo. vt sic est vniuocū ad d̄rias vltimas & ad
 p̄rias passiones. & breuiter ad oīa positiua ut d̄cū est. Vex ē tamē
 qđ nō predicatur vniuoce de vltimis differentijs & p̄rijs passiōib⁹
 suis. sed tm̄ de deo et. x. p̄dicamentis. Et de mā & forma s̄m scotū
 in. iij. di. p̄. sniaz. Et posset addi etiā qđ p̄dicat vniuoce d̄ illis q̄ di
 recte mediāt inter ip̄m et. x. p̄dicamēta. cuiusmodi sūt absolutū r̄lo
 &c. Et s̄m has diuisiones tu potes saluare oēs auctoritates militan
 tes contra vniuocationē entis. Nōndū vltērius qđ ens diuidit i
 ens simplex & p̄positū. Simplex aut̄ dicitur multis modis. p̄mo mō
 dicitur simplex qđ non est p̄positum nec p̄ponibile. & isto mō sol⁹ de
 us dicitur simplex. q̄ ē sūme simplex. Sūme. n. simplex dicitur qđ
 non est p̄positum nec p̄ponibile. Et isto mō oē. aliud a deo diceret

compositum vt ppositio opponitur simplicitati isto mō sūpte. Secūdo mō dicitur simplex. quod non h3 cōceptū qditiuū 7 q̄litiuū 7 isto mō dicitur simplex qd h3 pceptū simplr simplicē sicut sūt ens 7 passiones entis. modi intrinseci. 7 oīs dīe vltime. qz hñt pceptum simplr simplicē. Cōceptus at simplr simplex ē ille qui non ē resoluibilis in alios conceptus simplr quoz quilibet posset actu simplici distincte cognosci. qui secūdū scotū vel totaliter scitur vel totaliter ignoratur. qz non habet aliquid fm qd posset p̄cipi 7 aliquid scdm quod possit ignorari. Et isti simplicitati opponitur cōstitutio rei ex pceptu determinabili 7 determinatiuo. 7 loquor sēp d pceptu obiectiūo 7 nō q̄litiuū quoz dīa alias patebit. 3° mō aliqd dicitur simplex qz non ē ppositū ex re 7 re. cuius modi sūt oīa accidentia mā p̄ma. forma substantialis. angelus vel aīa. l3 tñ aliq dicāt angelū 7 aīam h̄re māz 7 fō mā. qd n̄ credo vez loq̄ndo de mā 7 forma phisicali. sed añ pponūt. ex genē 7 dīa. siue ex realitate potēiali 7 realitate actuali. q̄ ppositō n̄ d3 dici. p̄p̄e ppositio rei 7 rei. sed magis realitatē 7 realitatē fm scotū i. iij. di. 7 i. viij. di. p. sūtiāz. Et isti simplicitati opponitur ppositio materie 7 forme. Quarto mō aliquid dicitur simplex qz non est mixtum. 7 sic celum scdm veritatem 7 quattuor elementa l3 sint composita ex materia 7 forma. sunt tñ simplicia. i. non mixta. s. isti simplicitati opponitur mixtum. Ex predictis p3 q ex quattuor modis iaz dicitur potest aliquid dici compositum vel constitutum vt patet considerāti

Aduerte tamen q duplex est compositio. s. cum his 7 ex his. vñd sola constituta dicuntur composita compositione ex hīs. licet constituentia possint dici composita compositione cū hīs. sicut materia et forma. subiectum et accidens. 7 accipio constitutionem limitatā. 7 sic dico q omne ens mundi creatum ē compositus ex re 7 re. vel cōpositione ex hīs. vel compositione cum hīs. extendendo etiam compositionem ad compositionem essentialem que est materie ad formam 7 ad compositionem accidentalem que est accidentis cū subiecto. vñd licet angelus. accidentia. materia p̄ma. forma substantialis non sint composita compositione ex hīs. possunt tamen dici composita compositione cum hīs. Remanet ergo solus deus non compositus

nec componibilis aliqua ppositione. Rursus ens diuiditur i ens
necessarium 7 in ens contingens. Unde illud dicitur necessarium qd
non potest non esse, contingens vero quod potest esse vel non eē. In
uenio tamen duplex necessarium 7 duplex contingens, s. complexus
7 incōplexum. Necessarium complexum est quod nō potest non esse
verum sicut sunt propositiones primi modi 7 secundi, 7 sic de alijs.
Contingens vero complexum est quod potest esse quandoq; verus
7 quandoq; falsum, sicut sunt ppositiones de materia ptingenti. Ne
cessariū autem incōplexum est quod non potest non esse, 7 hoc dupli
citer vel quātum ad esse simplr, 7 sic solus deus dicitur necessarius;
quia est a se, 7 per oppositū illud dicitur contingens simplr loquēdo
qd est ab alio 7 potest esse 7 non esse. Necessarium vero fm quid est
illud qd nō potest non eē quātum ad esse fm quid, sicut sunt omēs res
mundi que sunt possibiles, habuerunt, n. ab eterno eē cognitum, 7 in
aliquo priori nature ante determinationem diuine voluntatis 7 per
pns necessario sūt in tali eē, quia qd precedit determinationē diuine
voluntatis est necessarium, nec aliquid dicitur ptingens ut opponit
isti necessitati. Ens ulterius diuiditur in ens independens 7 i ens
dependens. Ens independens est deus q; a nullo est nec in genere
cause efficientis, nec materialis nec formalis nec finalis, ut ingenio
se multum deducit scotus scda di. p. sniaz 7. viij. eiusdē. Ens vero d
pendens ē qd ab alio est in aliquo genere cāe. Cū igitur oia alia a dō
sunt in genē cause efficientis sequitur q; dependent. Set dices si oia
dependent vt tu dicis cum dependētia sit relatio, sequeretur q; saltē
omnia alia a deo eēnt ad aliqd qd videret incōueniens 7 qd phūm, iij.
metha^e. Rñr q; argumentū pcludit q; oia alia a deo sūt ad aliquid d
noīarie, q; i oi ente fūdat^r respectus effectiuitatis seu depēdētie, 7 i^d
pcedo. Nec hoc negaret phūs, sed nō probat q; oia sūt ad aliqd for^a
liter 7 quiditatie, sic voluit negare phūs oia esse ad aliquid. Sed tu
dices iste respectus fūdatus in creatura ad deū terminatus, vel ē res
disticta a creatura vel nō, si nō, ergo oia sūt ad aliquid eēntialiter 7 q
ditatie ut videtur si sic, ergo creatura, puta hō vel āgelus poterit eē
sine tali respectu 7 sic non dependebit ad deū pbatur fa pna quia lz

posterius distinctū realiter aliquā nō possit eē sine suo priori tamen
 vniuersaliter oē prius sic distinctū potest esse sine suo posteriori pri
 ma p̄na. pbatur qz effectus formalis nō potest esse sine sua cā formali
 etiā per diuinā potentiā. qz cālitates cāe materialis ⁊ formalis dicūt
 imperfectionē ⁊ sic semp in tali dependētia creatura nō eēt depēdēs.
 Dico breuiter p̄formiter ad scotū p̄ma di. ij. sniāz qz talis dependē
 tia est eadez realiter cū creatura ⁊ vniuersaliter oīs relatio sine qua
 vel sine cuius termino fūdamētū nō potest eē talis relatio idēptifi
 cat realr cū suo fūdamēto. Claz est qz creatura nō potest eē nisi dē
 deat ⁊ nisi deus sit. ergo creatura ē realiter sua dependētia. Et simi
 liter dico de dependētia totius p̄positi essētiālis ad suas partes ⁊ de
 dependētia qua relatio dependet a fundamēto. Ex hoc infero qz ca
 piendo hoc mō dependentiam nulla creatura absoluta dependet ab
 alia cū etiā in genere cāe efficientis creaturā absolutā possit deus se
 ipso creare ⁊ p̄seruare. Deinde notandū qz scdm bonetū in predi
 camentis ens diuiditur in vnū ⁊ multa ⁊ etiā scdm p̄būm vnū vt i p̄
 dicto loco dicit bonetus dicitur. v. modis. p̄mo mō dī vnum vnitāte
 trāscēdēti ⁊ sic oīa de quibus ens trāscēdēter dicit vniuoce sūt vnum
 ista vnitāte. secūdo mō dī vnum vnitāte generica generalissima ⁊ sic
 oīa vnius p̄dicamēti sūt vnū ista vnitāte. tertio mō dicitur vnū vnita
 te sp̄ei subalterne. ⁊ sic oīa dicūtur vnū ista vnitāte q̄ sub eadem sp̄e
 subalterna continētur. quarto modo dicitur vnū vnitāte speciei speci
 alissime ⁊ sic oīa indiuidua eiusdē speciei sp̄alissime sunt vnū istā vni
 tatē. quinto mō dicitur vnū vnitāte numerali. vnde quāto vnitas ē
 supior tāto ē minor s̄z doctrinā scoti in multis locis. vnde maior vni
 tas p̄ bonā p̄sequētiā ifert minorē s̄z nō minor maiorē l̄z stet cū ea. m̄
 ta vō capir tot modis quot vnū ut clare p̄z praticāti qz tot modis dī
 vnūz oppositorum quot modis dī ⁊ reliqs ⁊ hec de primo articulo

Quātū ad s̄z articulū sūt septē p̄iales articuli dēclarādī. in p̄o
 quidebit̄ qd ē idēptitas ratōis ⁊ eius distinctio. in 2o qd ē idē
 ptitas ex nā rei ⁊ eius distinctio. in 3o qd ē idēptitas for^alis ⁊
 e^o disti^o i q̄rto qd idēptitas real ⁊ ei^o disti^o. i q̄nto qd ē idēptitas eēn^al
 ⁊ e^o disti^o. i. v. qd ē idēptitas subiectia ⁊ ei^o disti^o. i. vi. qd ē idēpti
 tas obiectia ⁊ ei^o disti^o. Iusta p̄mū artū sūt aliq̄ p ordinē notāda. p̄o

tanondū ē q̄ intellectus ē duplex. s. agēs cuius ē oī facē et intellectus pas-
siuus seu possibilis cō ē oīa fieri. vt ait Aristot. iij. de aīa. et dico q̄ isti
duo intellectus sūt due formalitates i aīa q̄ ex nā rei distinguūt. licz cū
aīa sint idē realiter. **R**ōndū sō q̄ duplex ē act⁹ intellectus. s. rect⁹ et
colatiuus. actus rectus appellatur quo intellectus fertur sup aliquaz
rē absolute. vt qñ intellect⁹ intelligit rosā. Actus vō colatiuus appella-
tur quo intellectus rē intellectā ppat ad se ipsā vel ad aliā. **N**otādū
tertio q̄ rō capīt multis modis. pmo mō. p diffinitōe sicut i diffiniti-
one vniuocoz et equocoz capīt. Et dicitur diffinitio rō qz ē idicatia
obiecti intellectus vel rōis. sō mō. p ipsa vi vel potētia rōciatiua siue
sit intellectus siue volūtas q̄ amat creaturā pp deū. siue sit vītus ima-
ginatiua q̄ discurret circa pticularia. tertio mō capīt. p discursu rōis
a pmissis ad pclusionē qui dicit⁹ actus colatiuus. q̄rto mō for⁹ dicitur
rō. qz ē rō cognoscēd⁹ ppositū et mās. cognoscitur nāqz materiā p ana-
logiā ad formā. pmo phōz. **D**e mltiplici acceptōe h⁹ noīs for⁹ vide-
bit⁹ i seq̄ntib⁹. **I**stis p̄suppositis pono duas pclusiones. **P**ria ē q̄
illa sūt idē et eadē rōe q̄ hñt eūdē pceptū oīo idistictū a pte rei. et in-
distictū ex pte intellect⁹. vt hō ē idē sibi ipsi. et oīa etiā tertij mōi p̄sey-
tañ. et sic de alijs. **S**ecūda pclusio illa distinguūt rōe q̄ distinguunt⁹
p actū collatiuū intellectus p̄cise. vt i oī. ppositōe mūdi i q̄ p̄dicat⁹ idēz
d se ipso. vt sibi et p̄dicatū distinguūt rōe. qz sicut p̄dictio fūdata i en-
tibus ex nā rei pcludit distictōez ex nā rei. ita p̄dictio fūdata i entib⁹
rōnis pcludit distictōem rōis. sō seq̄t q̄ iter etiā realia et rōis vt iter
aīal et gen⁹. sili iter etiā rōis iter se vt iter gen⁹ et spēs ē disti⁹ rōis. qā
ñ sit nisi ex sola colatōe intellect⁹. et accipio distictōez rōis q̄ ē a po⁹ rō-
cināte et ñ p distictōe rōis q̄ ē a nā rōciabili. ex h⁹ p̄z q̄ distin⁹ rōis ē re-
spect⁹ rōis p actū colatiuū a po⁹ rōcināte. cātus. **S**ili p̄z q̄ illi q̄ rñdēt
ad istō arg⁹ ee⁹ dīna ē cōicabilis p̄nitas ē icōicabilis. g⁹ ee⁹ dīna et
p̄nitas distinguūt alr q̄ rōe rñdēt nāqz q̄ argumētū pcludit qz disti-
guūt plusq̄ rōe rōcināte. s. ñ plusq̄ rōe rōciabili. p̄z inq̄ q̄ nō est di-
sputatio nisi ad vocē. qz nec intelligūt viz vocabulī distictōis ex nā rei
qz quod illi vocant distinctionem rationis rei rationabiles forma-
lizantes vocant distinctionem ex natura rei. et sic ñ capio i cōclusiōe
mea distinctionez rōnis q̄ est p̄cise et solum a potentia rationante.

Sed q̄ ista distinctio rōnis sit fictitia pbat̄ ab aduersarijs nostris
dupl̄r p̄mo sic. *Q*uis distinctio nō vana sortit̄ robur ⁊ eē ex aliqua re
ergo ista distinctio ratōis vel sortitur robur a re. ⁊ sic ē realis. ⁊ nō
rōnis tm̄ ut vsus es isto vocabulo rōnis. si nō sortit̄ robur a re. ergo
ē ficticia. *S*ecūdo arguit̄ ad idē sic. ⁊ ē quasi cōfirmatio argumēti. q̄
intellectus itelligēs rē aliter q̄ sit ē falsus. q̄ si itelligat rē distinctam
vel rē eē distinctā ⁊ nō sit distinctio a pte intellectus false itelligit. igit̄
⁊c. *R*espōdeo ad ista q̄ distinctio rōnis sortit̄ robur a re. i. a nō re
pugnātia rei ad sic vel sic cōcipi. *E*t ex hoc seq̄t̄ q̄ talis distin° nō ē
pura fictio. *A*d scđm q̄ est cōfirmatio dico q̄ itelligere rem ali
ter q̄ sit capit̄ dupl̄r. vno° itelligēdo ipsā nō eo mō quo ē nō tamen
q̄ itelligat̄ sub mō sibi repugnāti. vt itelligēdo lineā q̄ vnitur ma
terie sensibili nō itelligēdo huiusmodi mām nō repugnat lineae. alio
mō itelligēdo rē mō repugnāti sue nē. vt itelligēdo deū eē corporeū.
*D*ico ergo q̄ ille q̄ itelligit rem aliter q̄ est scđo mō fallit̄. nō autēz
p̄mo mō sic in pposito qm̄ itelligūt̄ distincta scđm rōem absq̄z habi
tudine ad aliq̄ fm̄ rem distincta nō erit talis alietas. *S*orte dicet
aliquis negādo istā distinctiōem eē aliā a distinctione ex nā rei. quia
illa q̄ distingūt̄ rōe distinguūt̄ ex nā rei. *C*ōtra hoc arguit̄ sic. si hoc
eēt vez seq̄retur tūc q̄ illa q̄ eēt eadē ex nā rei eēt distincta ex nā
rei. p̄z. q̄z formo istā ppositiōem eadez ex natura rei sūt eadē ex nā rei
ibi ē distinctio rōnis. vt p̄us dictū est. q̄ idē positū ī subiecto distin
guitur a seipso posito ī p̄dicato rōne nē. *S*ed seq̄tur p te q̄ ista disti
guūt̄ ex nā rei. ergo illa q̄ sūt eadē ex natura rei sūt distincta ex natu
ra rei. qđ claudit p̄dictiōem. ⁊ hec de p̄o ptiali articulo huius secūdi
articuli principalis.

Quātū ad fm̄ arti^m q̄ ē de idēptitate ex nā rei ⁊ eius distin
ctiōe sūt aliq̄ notāda. p̄o ē notādū q̄ res ⁊ ens q̄tū ad p̄ns
spectat cōsiderāt̄ dupl̄r. p̄mo° p̄oi positūuo q̄ ex nā rei ē ex
tra nihil. ⁊ isto° modi itriseci ⁊ orie vltie dicūt̄ ens vel res. *A*lio mō
magis stricte p̄ illo qđ ē p̄cise ens vel res qđ itatue. ⁊ sic ens vel res
dicit̄ p̄cise de deo vel creatura. de absoluto ⁊ respectiuo. ⁊ de illis
q̄ sūt ī recta linea p̄dicamētalī. ⁊ de materia ⁊ forma vt dcm̄ ē sup̄ius

ex itentōe scoti ⁊ isto^o nec passiōes entis nec modi itriseci nec drie v l
 time dicūt^r res vel ens s; solū dicūt^r a d rei ⁊ n̄ res. fo mō capiēdo
 rez. Pro istis assignatur vna regula generalis. s. qñcūq; aliq̄ ita se
 hñt q; vnū ē ens ppe accipiēdo rez ⁊ aliud ē aliqd rei eius p̄cise n̄ sūt
 oībus modis idē. ista regula p; p istud p̄ncipiū cōe qñ aliq̄ sic se hñt
 q; aliqd ppetit vni ex natura rei qd n̄ ppetit alteri talia distiguūt^r et
 si n̄ realiter saltē aliq̄ alia distictōe. ⁊ sic nō sūt oīb⁹ modis idē. Se
 cūdo notādū q; i diuis q̄dupla ē drie n̄ idēptitatis. p̄ma est iter qdita
 tez seu essentia ⁊ modū itrisicū. ⁊ etiā iter ipsos modos itrisicos. s. a
 ē iter attributa. s. iter sciam ⁊ sapiam. s. iter itellectū ⁊ volūtatem si
 fas est attributa noīari q. xvi. di. p. snia; dicit doctor q; itellect⁹ ⁊ vo
 lūtas nō sūt ppe attributa. sic bonitas ⁊ iustitia. S. iter volitōez ⁊ i
 tellectōez. tertia ē iter notiones. s. iter spirari ⁊ dicere. q. dicere ē re
 spectus p̄ris ad filiū. ⁊ spirare patris et filii ad spm̄ scm̄. q̄rta ē iter
 essentia ⁊ relatōes. ⁊ etiā iter essentia ⁊ attributa. Et posset addi q̄nta
 q; est iter p̄stitutua ⁊ p̄stitutēia. Tercio notādū est q; accipiēdo ista
 ppe. s. sciam. naturā. essentia. qditatez seu formalitatez hñt ordinē in
 ter se. nā oīs essentia est qditas seu formalitas. s; nō eō. vt p; i diuis
 Et oīs natura est essentia ⁊ nō eō. q; multe sūt species q; sūt essentie
 cū diffinitāz ⁊ tñ n̄ sūt natura. cū nō sint p̄ncipiū pductiuū alicui⁹ for
 me absolute. vt sūt respectus. ⁊ oīs substantia est natura s; n̄ eō. q; q̄li
 tas est natura ⁊ tñ n̄ est scia ppe accipiēdo sbāz. Circa qd est notā
 dū q; qditas sūpta cū mō dī ppe essentia. denudata a mō dī qditas.
 Quarto est notādū q; formalitas capit^r trib⁹ mōis. p̄mo^o large. ⁊
 tūc sic diffinitur. formalitas est aliqd reptū in re ex natura rei qd n̄
 o; sēp itellectū mouē dūmō possit terminare. dī reptū in re pp fig
 mēta. dī ex natura rei pp relatōes rōis. dī q; n̄ sp o; mouē itellectū
 dūmō possit terminare pp relatōes reales q; dicūt^r formalitates. tñ
 itellectū mouē n̄ pñt. cū idez sit mouē itellectū ⁊ cāre p̄tialiter intelle
 ctōez p spēs sui. mō dēñ est nūc q; relatōes n̄ sūt pductiue alicui⁹ for
 absolute. q̄re ⁊ c. Et isto mō capiēdo formalitatez om̄e illō qd est ex
 tra nihil dī formalitas. cuiusmodi sūt modi itrisici drie vltie. ⁊ sic de
 alijs. ⁊ sic formalitas est cōis ad realitatez ⁊ qditatez. fo mō capitnr

for^alitas, ppe. 7 sic for^alitas d^r d^r oī eo qd^e ē cōs qd^e itatue. 7 d^r oī eo qd^e ē
 aliqd^e ētj pter qd^e d^r mōis ītrifecis. 7 isto^o for^alitas puerit^r cū realitate
 obiectia. nec cōior ē ea s3 fālitat obiectia 7 for^alitas isto^o sūt cōiores
 qd^e itate. 7 sic accipimus formalitatez cū loqmur d^r d^r istin^e formali. 3°
 mō capitur formalitas strictissime p illo qd^e p^rdicatur qd^e itatiue d^r ali
 quo vel de quo aliqd^e qd^e itatiue. p^rdicatur 7 isto mō formalitas est mi
 nus cōis q^r realitas. s3 pueritur cū qd^e itate. Et l3 d^rie indiuiduales
 dicātur formalitates capiēdo formalitatez duobus p^rmis modis. nō
 tñ sūt formalitates capiēdo tertio mō. 7 ista diuⁱ est necessaria cui
 libet formalizati. Et q^r ibi tactū est d^r qd^e itate. idcirco notādū q^r q
 d^e itatiuū d^r sex modis. p^rmo mō essentiatue. 7 sic illd^e dicit^r qd^e itatiuū
 q^r dicit totā eēntiā alie^o. 7 sic spēs spālissima d^r eē qd^e itatiuū. cū scd3
 porphiliū dicat totā essentia īdiuiduoz. Polo tñ dicē qn indiuidu
 um includat ītrinsice d^riam indiuidualem vltra naturā specificam.
 sed volo sic intelligere q^r species dicit totā essentia īdiuiduoz. ita
 q^r indiuidua nullū p^rdicatū quiditatiuū addūt vltra p^rdicata cōia nē
 specificē qd^e itatue 7 essētiāl^r ī ea īclusa. sō mō aliqd^e d^r qd^e itatiuū p^rsti
 tutiue. 7 sic illud dicitur quiditatiuū qd^e ītrinsice constituit aliquam
 rez. vt materia 7 forma phisicaliter. genus 7 differentia methaphi
 sicaliter loquendo. tertio modo dicitur aliquid quiditatiuum specifi
 catiue. 7 sic illud dicitur quiditatiuū qd^e vltimo ponit rem in esse spe
 cifico. sicut est differentia specifica. quarto modo dicitur quiditatiuū
 rep^rsentatiue. 7 sic illud qd^e ē rep^rsentatiuum alicuius eēntie. siue sit
 actus ītelligēdi siue spēs ītelligibilis d^r qd^e itatiuū isto^o. qnto d^r qd^e i
 tatiuū īdicatiue. 7 sic illd^e d^r qd^e itatiuū q^r eēntiā īdicat vt diffinitio. se
 xto mō d^r qd^e itatiuum p^rdicatiue 7 ap^ropate 7 sic illd^e p^rcise qd^e p^rdicat
 tur īqd^e d^r qd^e itatiuū. Et p^ro sset addi septiū mod^o l3 īp^ropus q^r a^rd
 d^r qd^e itatiuū p^rsecutiue 7 isto^o p^rpe passiōes p^rntes eēntiā possēt dici q
 d^e itatiue. Illis nōtj pono. x. p^rclusiōes p^ria ē ista. illa sūt idē ex nā rei
 d^r qb^o duo p^rdicata opposita secluso ope ītellect^o colatio v^rificari n^r p^rnt
 vt bō ē bō. sō. ē sō. s3 p^rclū illa d^rstinguūt^r ex nā rei siue medialiter d^r
 qbus seu inter quoz extrēa duo p^rdictoria secluso ope ītellect^o v^rifica
 ri p^rnt sic se habent diffinitio 7 diffinitū quia seclusa ope ītellectus
 diffinitio est saltem p^rstitutiua diffinitū vero non. totum ē 7 partes

loq̃ndo d̃ toto metha^o. 7 d̃ toto phisico. q̃ certū ē q̃ s̃z vīa doctoris
totū phisicū 7 sue ptes distiguūt realr 7 plusq̃ ex nā rei. Totū at
metha^m qd̃ nō p̃pōit ex re 7 re. sed ex realitate 7 realitatē distiguūt
ex nā rei p̃cise a suis ptib⁹ sic q̃ n̄ realr. Totū. n. secluso ope itellec⁹
d̃r p̃stitutū. ptes n̄. Cōstitutū at 7 n̄ p̃stitutū p̃dicūt. Silr supius p̃ter
op⁹ itellec⁹ ē multiplicabile ī plura. īferius vō n̄. multiplicabile 7 n̄
multiplicabile p̃dicūt. Sic ē ī diuis distiguūt eēntia dīna 7 relatio
puta p̃nitas. qd̃ pbat Scot⁹. ij. di. i. snīaz. q̃ eēntia dīna ē cōicabilis
trib⁹ psonis. p̃nitas n̄. p̃r cōicat eēntiā filio p gnātiōem. 7 tñ nō cōi
cat sibi p̃nitatē. ergo o3 q̃ sit aliq̃ distiu⁹ añ oēm actū itellectus col
latiuū iter eēntiā diuinā 7 p̃nitatē. Silr argueret^r q̃ p̃r 7 filius cōi
cāt eēntiā spūi scō 7 tñ n̄ cōicat sibi suas notiōes. s. paternitatē 7 filia
tionē. Nolo tñ dicere q̃ eēntia dīna nō distiguūt plusq̃ ex nā rei a
relatōibus ī diuis. q̃ ē distiguūtur formalr ut dicet^r postea. Hac ē
distinctōe distiguūt^r modus ītrifec⁹ ab eo cui⁹ ē modus sicut finitas
ab hūanitate īfinitas a diuinitate. Est at modus ītrifec⁹ s̃z sco
tū. viij. di. p̃mi snīaz. q̃ addit^r alteri nō variat rōnē for⁹ lē p̃stituti per
ip̃m vel remot^r ab i⁹. i. q̃ d̃ se nullā rōnē formalē dicit. Modus. n. ī
trifecus ē icōceptibilis p se. q̃ n̄ p̃cipitur nisi cū illo cui⁹ ē modus. Et
dicūt aliq̃ q̃ d̃r modus ītrifec⁹ ex eo q̃ n̄ ītrat rōnē formalē illi⁹ cui⁹
ē mod⁹ ītrifecus. nec d̃z p̃p̃e p̃cedi q̃ distiguūtur a tali re formaliter.
Modi ītrifeci s̃m aliquos sūt īfinitas. necessitas. eternitas et existē
tia. l3 eē existē videaturē de p̃ceptu formalī 7 q̃ditatiue. ī p⁹ mō di
cedi p se de deo p̃dicet^r s̃m doctore3 ī fa di. p̃. In creaturis sūt modi
ītrifeci actus 7 pot^a p̃tingē^a. ītēsio 7 remissio. existētia. 7 sic de alijs.
Isti mōi opponūt iter se. q̃ vnus alteri sicut īfinitū finito. p̃tingēt ne
cessario. 7 sic d̃ alijs. oēs isti modi ītrifeci. nec ītrat q̃ditatē nec differt
ab ea formalr positīue. s̃z bñ negatiue hoc ē q̃ n̄ sūt de rōne formalī
ipsius q̃ditatē quoz sūt modi ītrifeci. 7 tales modi reducūt^r ad illō ge
nus ī creaturis cuius ē sua q̃ditas. Vādolphus tñ ī suo p⁹ īn. plogo te
net oppositū cū quo multi tenēt q̃ modus ītrifecus ē idē formalr cū
illo cuius ē modus ītrifecus. v3 p̃stituti p ip̃m. 7 exēplificat d̃ īfinita
te q̃ ē modus ītrifecus dei 7 ē de q̃ditate seu de rōe q̃ditatiua ipsius

dei. hoc etiā videt tenē doctor in quoli. qz ex eo q nā diuina ē infini
ta ē natura diuina cū natura diuidatur. qz alia ē finita. 7 ista ē creatu
raz. alia aut infinita 7 ista ē natura diuina. Set querendū ē q g^o ē
drīa inter modū intrinsecū 7 drīaz cū utrūqz sit de rōne quiditatia sui
pstituti. Dico q maxia est. drīa. pmo qm drīa dicit realitatē actualez
qualitatiuā que presupponit realitatē potētiālē quā pbat. 7 sic vbicū
qz est differentia. pprie accipiendo drīaz ibi ē ppositio realitaj poten
tialis 7 realitaj actualis que cōpositio sufficit ad hoc q aliquid sit per
se reponibile in predicamēto. nō sic ē aut de mō intrinsecō scd3 scotuz
di. viij. p. imaginatur. n. scotus 7 subtilr q ens dicit pceptū quiditati
uuz dcm de deo 7 creatura inqd q pbitur per aliquos pceptus. dicē
tes quale. sed nec iste pceptus dicitur conceptus generis. nec illi cōce
ptus dicentes quale sūt pceptus differentiarū. qz iste cōceptus qdita
tiuus est cōis ad finitū 7 infinitū qualis cōitas nō pōt eē in pceptu ge
neris cū talis cōceptus sit necessario limitatus. Isti aut pceptus pbe
tes dicūt modū intrinsecū ipsius pti. 7 nō aliquā realitatē pficientē illā.
drīe ā nō dicūt modū intrinsecū realitaj alie⁹ generis. qz i quocūqz gra
du itelligat aīalitas nō pp b^o iueit rōnalitas vel irratiōalitas eē mo
dus intrinsecus aīalitaj. sed adhuc intelligitur aīalitas in tali gradu
pfecibilis a rōnalidade 7 irrōnalidade. Set queres quō pōt conce
ptus cōis deo 7 creature realis accipi. nisi ab aliqua realitate eiusdē
generis. 7 tunc videt qd sit potē. ialis ad istā realitatē a qua accipit
pceptus distinguēs. 7 tunc videt eē idez iudiciū de ente 7 modis intri
nsecis ipm pbenibus sicut de cōceptu generis 7 drīaz. ergo si pcept⁹
generis 7 drīe necessario faciāt ppositiōem aliquā in isto in quo sūt.
Sili videbitur dicē. dū d ente 7 d suis modis intrinsecis ipm pbenib⁹.
Cōfirmatur quia sicut due spēs pueniūt i realitate generis 7 diffe
runt p drīas. ita ēt deus 7 creatura pueniūt quiditatiue i ente 7 diffe
rūt p modos intrinsecos. Rūdeo breuiter h3 doctorē pdictū qm intelli
gitur aliq realitas cū suo mō intrinsecō ille pceptus nō est ita simplr
simplex quin possit cōcipi illa realitas absqz mō isto. sed tūc ē pcept⁹ i
pfectus illius rei. pōt etiā picipi cū illo mō 7 tunc est pfectus pceptus
illius rei. Exēplū si eēt albedo i. viij. gradu intēsiōis quātūcūqz eēt

b

simplex oio i re. possz tñ p̄cipi sub rōe albedis tātē. 7 tūc p̄fecte p̄cipe
 tur p̄ceptu adeq̄to ip̄i rei vel posset p̄cipi p̄cise sub rōe albedis. 7 tūc
 p̄cipet̄ p̄ceptu ip̄fecto. 7 d̄ficiēte a p̄fectōe rei. Cōcept⁹ at̄ ip̄fect⁹ pos
 set esse cōis albedini illi 7 alij. Et p̄ceptus p̄fectus p̄p̄us essz. regrit̄
 g⁹ distinctio iter illud a q⁹ p̄cipit̄ p̄ceptus generis. 7 inter illd̄ a q⁹ p̄ci
 pit̄ p̄ceptus p̄p̄us i deo 7 creatura n̄ qdē distinctio realitat̄ 7 realitat̄
 sz distinctio realitat̄ 7 modi p̄p̄i intrinseci eiusdē. q̄ distinctio sufficit ad
 hñdū p̄ceptū p̄fctū 7 ip̄fectū d̄ eodē. quoz ip̄fectus sit cōis 7 p̄fect⁹ sit
 p̄p̄us. sz p̄ceptus generis 7 d̄rie regrūt necessario distinctōez realitatū
 nō tñ eiusdē realitat̄ p̄fecte 7 ip̄fecte p̄cepte. Istō pōt̄ d̄clarari sic si
 ponāus aliquē itellectū p̄fecte moueri a colore ad itelligendū realita
 tē coloris 7 realitatz d̄rie q̄ntūcūqz h̄cat p̄fectū p̄ceptum adeq̄tū p̄i
 me realitat̄ a q̄ accipit̄ p̄ceptus generis. nō tñ h̄et i hoc p̄ceptū reali
 tat̄ a quo accipit̄ d̄ria nec ep̄. sz h̄z ibi duo obiecta formalia q̄ nata
 sūt terminare distinctos p̄ceptus p̄pos. Si at̄ essz tñ distinctio i re sicut
 realitat̄ 7 sui modi intrinseci nō posset itellectus p̄ceptum p̄p̄us h̄re il
 lius modi intrinseci 7 nō rei. sz in i⁹ p̄ceptu p̄fecto habēt vnū obtinū ad
 eq̄tū illi. s. rē l̄ b̄ mō. Et si dicas saltē p̄ceptus cōis ē ideterminatus 7
 potētiālis ad spālē p̄ceptū. vt realitas ad realitatē. vel saltē p̄cept⁹ enī
 cōis nō erit ifinitus. qz nullū ifinitū ē po^{le} ad aliqd. Cōcedo qz p̄cep
 ptus ille cōis deo 7 creature. nec d̄ se ē finitus nec ifinitus. qz si esset i
 finitus d̄ se n̄ eēt d̄ se cōis deo 7 creature. finito 7 ifinito. Si ēt eēt de
 se finitus ita qz d̄ se icludēt finitatē. tūc n̄ p̄petēt ifinito. 7 rō istoz duo
 rū dictoz ē. qz qd̄ p̄uēt alicui supiori d̄ se. ut ē idifferēs ad oia sua ife
 riora p̄uenit oibus suis iferioribus. itelligēdo qz illd̄ p̄dicatū p̄ueniat
 supiori sic indifferēti h̄nti suppositionē p̄sonalez. sz d̄z iste p̄ceptus di
 ci indifferens ad finitū 7 ifinitū. 7 ideo potest p̄cedi qz ē finitus ne
 gatiue. i. non ponēs ifinitatē. 7 ut sic ē determinabilis p̄ istos mōs intri
 secos. qz sūt finitas 7 ifinitas. Sz si arguas g⁹ realitas a q̄ accipit̄ est
 finita. nō seq̄r. non. n. accipit̄ ab aliq̄ realitate. ut p̄ceptus adeq̄tus re
 alitati siue ut p̄fectus p̄ceptus illi realitati adeq̄tus. sz diminutus vel
 ip̄fectus. in tñ etiā qz si ista realitas a q̄ accipit̄ videret̄ p̄fecte 7 itui
 tiue intuens ibi non haberet distincte distincta obiecta formalia. s. re

alitem et modum, sed idem obiectum formale, tamen intelligens in
lectione abstractiua propter imperfectionem illius intellectus po
test habere unum pro obiecto formali, licet non habeat alterum, hec
scotus ubi supra, et sic patet quod licet modus intrinsecus secundum istum
modum dicendi pertineat ad rationem quiditatiuam sicut et differentia
tamen ualde differunt, ut dictum est. Secundo differunt modus in
trinsecus et differentia, quia modus intrinsecus uariat solum rationem
formalem quiditatiuam, accipiendo rationem quiditatiuam pro p
ceptu quiditatiuo illius cui additur siue contracti per ipsum. Differen
tia uero uariat rationem quiditatiuam et formalem, et sic intelligitur
dictum scoti quod modus intrinsecus est qui additus alteri non uariat ra
tionem formalem. Non enim dicit quod non uariat rationem quiditati
uam sed formalem, quia quiditatiuam bene potest uariare, ut patet
de finitate et infinitate que uariant rationem seu conceptum quidita
tiuam ipsius entis. Que differentia sit inter rationem quiditatiuam
solum et quiditatiuam et formalem simul forte alias dicitur, solum istud
dico pro nunc quod ratio quidatiua et formalis conuenit solum speciei
siue specialissime siue subalterne, et omnis et sola talis ratio debet ha
bere genus et differentiam ipsam constituentem, ut patet per porphy
rium in predicabilibus. Ratio uero quidatiua potest conuenire o
bus alijs habentibus conceptum communem quiditatiuum et propri
um qualitatiuum. Et sic ratio quidatiua est que datur per priora que
sunt de essentia diffiniti, et sic patet secunda differentia inter modum
intrinsecum et differentiam. Ex predictis ifero quod quiditas et eius mo
dus intrinsecus, et modi intrinseci adinuicem et omnia que sunt in re
cta linea predicamentali distinguuntur ex natura rei abinuicem. Et si
r ens a deo
et creatura, et breuiter quodlibet constitutum a suo constitutio, omnia, nam ista distinguuntur
secluso ope intellectus et non distinctioe reali, proprie capiendo disti
ctionem reale, ergo aliquam distinctioe media inter distinctioem rationis et rea
le isto sumpta. Hanc distinctionem media uoco ex natura rei, que ut patet
exui uocabili nisi a pteruo negari non potest, id est distinctioe inter modum et quidita
tem fraterne modalis applicauerit tamquam a dno iatione ipsefectioni et ignobili
a u

Sed ista distinctio ab auersarijs nris arguitur sic. Vel distinctio ex natura rei est propter opus intellectus. vel propter opus intellectus. si solum propter opus intellectus. ergo est distinctio rationis solum propter vos quod sic diffinitur distinctio rationis. Si est propter intellectum. ergo est distinctio realis quorum utrumque negatis. dico quod distinctio realis potest capi dupliciter. uno large. propter omni distinctio que est secluso opere intellectus. et sic iter distinctio rationis et distinctione reales non est distinctio media. et sic dico quod distinctio ex natura rei est realis isto modo capiendo distinctio reales. Alio modo capit distinctio realis proprie. que est iter res et res. et sic dico quod iter distinctio reales et distinctio rationis est distinctio ex natura rei media et formalis. Ex hoc patet quod distinctio ex natura rei est respectus qui oritur ex proprijs rationibus formalibus terminorum secluso quocumque actu potest colari. et hec de hoc articulo huius secundi articuli principalis.

Quatuor ad tertium articulum in quo videndum est de ideitate et distinctio formalis sunt alique notanda. Primum nonandum est quod formalitas venit de formalis et formale de forma. forma autem dicitur multipliciter uno modo dicitur forma put est altera pars compositi. et hec appellatur forma per se. Alio modo potest accipi per forma totius videlicet per tota ipsa natura abstractiue sumpta sicut humanitas dicitur forma totius non per informationem materiae. sed ex qua suppositum est quod dicitur humanitas. forma per se dicitur per terminus formalis generationis. sed forma per se modo dicitur terminus per se primus et adequatus ipsius met generationis. alio modo dicitur forma de omni substantia in materia eo modo quo deus et intelligentie dicuntur forme. alio modo accipitur per forma accidentali. alio modo accipitur per quicunque ratione sub qua ex natura rei aliquid potest recipi. Et ab ista forma ultimo modo sumitur formalitas de qua hic intendimus. unde habet ab utraque forma proportionaliter nolet formalitas. non tamen sic intendimus hic de ea. id est formalitas hic intenta nihil aliud est quam ratio obiectalis sub qua vnaqueque res recipi potest ex natura rei et dicitur formalitas a forma isto modo per similitudinem quam habet cum forma primo modo et forma modo dicitur. quia sicut forma illis duobus modis capta est ratio cognoscendi res est. ita etiam forma vel formalitas hoc ultimo modo dicitur. Secundo est nonandum quod hec dictio formaliter est modalis dictio adverbialis et determinativa. et sunt. v. modi. ut ait frater sciscus in primo di. viij. primis tribus modis sunt. ut dicit determinationem copule. propositionum primi modi dicitur per se. ut cum dicitur primo modo homo formaliter est animal. forma modo homo formaliter est rationabilis tertio modo homo formaliter est animal rationale. quarto modo sunt formaliter. ut

not formā vel determinationē alicuius p denominationē intrinsecā
 ipm denoiantez ut hō formaliter est risibilis. hō formaliter est albus
 ⁊ sic d alijs. qnto not actū uel opationē quo vel q qd agit vel patitur.
 vel opatnr. vt cū dī petrus itellectōe formaliter intelligit. visione fō
 maliter videt. ⁊ sic de alijs. Tertio notandū q qdruplex ē pdicō.
 p^a est qditatiua ⁊ formalis. ut ē p^mus modus dōi p^e. Et hec h3 quatu
 or gradus. p^mus gradus qn p se supius inqd pdicabile pdicat d suo
 p se i^feriori. vt qn ens pdicat d deo ⁊ creatura. vel genus d sua p^pa
 spē. vel spēs d suo p^po indiuiduo. Scōus gradus qn pdicatū intrinse
 cū dicēs qle pdicatur d illo cui puenit intrinsece. vt differētia de diffi
 nito. vel modus intrinsecus d pstituto p ipm fm illā opinionē quam
 supius recitauī pcedēti articulo. Exēplū p^mi mēbri huius secūdi gra
 dus. vt hō ē rōnalis. Exēplum scōdi. vt deus ē infinitus vel essētia di
 uina ē infinita. Notandū tñ ē q rōnale sūitur duplr. vno^o ut pstituit
 tā p p^a formalis. nec isto^o dicit aptitudinē. sed ē d^oria vel tenens mōm
 d^orie. Alio mō ut dicit aptitudinē rōcinādi. ⁊ sic ē p^pa passio. nec isto^o
 facit pdicōem qditatiuā. qz nulla aptitudo p^pinet ad p^mū modū dōi
 p se. P^redicām distinctionē ponit frāciscus sup po^rm. ca^o d d^oria. Ter
 tius gradus ē qn tota rō intrinseca pdicat d suo cōstituto. vt qn diffi
 nitio pdicatur de diffinito. vt hō est aīal rōale. Quartus gradus est
 qn idē pdicat d seipso. ut hō est hō. Et capī^r hic pdicō qditatiua. ut
 distiguitur p pdicationē i q pdicat aliqd extraneū. qz vt dicit bonet^o
 hec ppositio hō ē hō nō ē p^pe qditatiua pdicatio. qz nihil idez oīode
 est de quiditate sui ipsius. sed large ē qditatiua. put distiguitur p de
 noiatiuā. ⁊ isti qtuor gradus faciūt p^mū modū dicēdi p se. Assignāt^r
 etiā alij tres ab Aristotele p^o posterior. Et sic secūdos modus dōi p
 se ē qn p^pa passio pdicat de suo subiecto. ⁊ iste modus h3 duos gra
 dus. p^mus ē qn adeqta passio pdicat d suo adeqro subiecto. p^mo vt
 hō ē risibilis. secūdos gradus ē qn passio adeqta supiori de p se i^feri
 ori ad subiectū pdicat. vt sor. ē risibilis. Tertius modus nō ē pdican
 di sed essendi. Et isto^o oīa p se sunt q per se ⁊ non in alio existūt sicut
 deus et oēs p^me sbe qz nullo mō sūt in. Quartus modus dicēdi p se
 est qn effectus formalis predicatur de sua cā formali. vel qn actus p

b iij

fluens. i. p̄grediens a cā formali dī de effectu formali mediante cau
 sa formali uel qñ effectus p̄dicatur de suo imediato p̄cipio p̄ductio
Exēplū p̄mi ut hō albedie ē albus. **Exēplū** secūdi ut album albedie
 disgregat calidū calore calefacit. **Exēplū** tertij intellectus intelligit
 volūtas vult. 7 sic de alijs. Sed hic insurgūt due difficultates pri
 mo ē i quo mō dī p̄ se sūt p̄positiones i qbus p̄dicāt p se iferiora
 de suis supioribus. vel passio iferioris d̄ supiori ad sūm talis passio
 nis. **Dico** breuiter q̄ multos q̄ tales p̄dicatōes nullo sūt p se. l3. n.
 tales idiffinite uel p̄ticulares sint necessarie nō tñ sūt p se. p̄bat̄ du
 ex it̄tōe phi. p̄o. q̄ dicit phūs q̄ p̄positōes p se nō p̄uertūt. qd non
 d̄z itelligi q̄ nō p̄uertūt absolute cū p̄uersio sit adeq̄ta passio p̄positi
 onis saltē carbe. s3 d̄z itelligi q̄ nō p̄uertūt in alias p̄positōes p se.
 sed ista ē p se hō ē aīal. g' ista n̄ erit p se aīal ē hō. 7 idē ē iudiciū de oī
 bus alijs talibus. **Secūdo** p̄bat̄. q̄ dicit phūs q̄ p se iferit d̄ oī. ita q̄
 a p̄positōe p se ad p̄positionē d̄ oī ē bona p̄na. ergo si ista esset per se
 aīal ē hō ista eēt bona p̄na. aīal ē hō. ergo oē aīal est hō. p̄ns falsū. er
 go illud ex quo seq̄r v3 q̄ ista sit p se aīal ē hō. 7 idē dico de ista aīal ē
 risibile 7 de oībus talibus. **Secūda** difficultas in quo mō dicēdi
 p se sūt iste p̄positōes. hō albus ē hō albus. hō albus ē hō. hō ē hō al
 bus 7 siles. **R̄nde**o breuiter q̄ nullo sūt p se. p cuius declātione am
 pliori noto tres regulas optimas q̄ hñtur a scoto i p̄mo di. ij. in mā d̄
 p̄positōe p se nō 7 i 3° di. 3. p̄ma regula ē q̄ d̄ rōe i se falsa nihil v̄e 7
 affirmatiue p̄dicat̄. nec ipsa de aliquo p̄dicat̄. imo nec ipsa de seipsa
 met. **Ista**. n. nō ē v̄a hō ē hō irrōnalis. hō irrōnalis ē aīmal. homo
 irrōnalis ē hō irrōnalis. neutra illaz ē v̄a. **Et** sile ē iudiciū de omī
 bus alijs. **Secūda** regula est q̄ d̄ illo qd ē i se ens p accñs nihil p se
 p̄dicat̄ nec de aliquo ipsū p se p̄dicat̄. imo nec idē de seipso. **Neu**
 tra. n. istaz ē p se. homo quātus est homo. sōz. est homo quantus. hō
 quantus est homo quātus. **Tertia** regula est q̄ de p̄ceptu p accidens
 siue p̄tingenti nihil necessario p̄dicat̄. nec ipse de aliquo nec idem
 de seipso. **Exēplū** huius regule est cū hō niger d̄cat cōceptū p̄tingē
 ter vnū nulla istaz ē necessaria. hō niger est hō hō est hō niger. hō ni
 ger est hō niger. p̄ma regula sic poss3 p̄suaderi. 7 breuiter. q̄ si ista es

set va hō irrōalis ē hō irrōnalis de q̄ magis vider̄ tūc ex v̄ero seq̄
rer̄ falsū. pbat̄ sic qz bñ sequitur hō irrōnalis ē hō irrōnalis. 8° hō
irrōnalis ē hō. a pte in mō ad suū totū. Et ultra hō ē hō irrōnalis p
puersionē. 7 vltra ergo hō ē irrōalis 7 irrōale ē hō. s3 oīa ista sūt fla
ergo 7 ista ppositio ex q̄ oīa ista illata sequū̄. .i. homo irrationalis ē
homo irrationalis ē falsa. qd̄ ē ppositū. secūda 7 tertia regula sūt pro
bat̄ p pbationē tertie. qz si ista eēt necessaria vel p se hō niger ē hō ni
ger. Et necessario seq̄rer̄ ptingēs. qd̄ ē falsū ut pbatū ē ī psequētis. p
bat̄ tñ p̄na. qz bñ seq̄r homo niger ē homo niger. ergo homo niger
ē hō. a pte ī mō ad suū totū. 7 vltra puertēdo ergo hō ē homo niger.
7 vltra ergo hō ē niger a pte in modo ēt ad suū totū. oēs iste ppositō
nes illate sūt ptingētes. ergo 7 ista homo niger ē homo niger ē cōtin
gēs 7 p p̄ns nō necessaria nec p se. 7 itelligo p se p^m vel 2° ddi p se. 7
sic manent regule infallibiliter vere. 7 si arguas q̄ in ista hō niger ē
homo niger. homo albus ē homo albus q̄ ibi est predicatio eiusde
de seipso. ergo tales ppositōes sūt p se necessarie. Dico breuiter q̄
qn̄ dicimus q̄ p̄dicatio eiusdē d̄ seipso ē p se 7 necessaria. itelligēduz
ē d̄ predicatōe ī q̄ nō p̄dicat̄ ens p acc̄is uel non sub̄ic̄it̄. 7 sic p3 rō
ad difficultatē. Secūda predicatio ē formalis p̄dicatio denoiatiua.
7 hec h3 q̄tuor gradus. p̄mus ē qn̄ oīa p̄dicat̄ d̄ genē p̄hibili p eam
ut aīal ē rōale. 7 qn̄ modus ītr̄secus p̄dicat̄ d̄ suo p̄cto uel p̄hibili. ut
cū d̄r ens ē īfinitū. 7 sic d̄ alijs. Et si dicas q̄ hic v̄r p̄dictio. qz sup̄ius
dcm̄ ē sustinendo op̄inōnē lan̄ dulphi q̄ qn̄ modus predicatur d̄ eo
cuius est modus est predicatio quiditatiua. hic d̄r q̄ ē predicatio de
noiatiua. igitur 7c. Respondeo 7 dico q̄ non est p̄dictio. qz superius
dicitur q̄ talis predicatio est quiditatiua si modus predicatur de con
stituto per ipsum cum sit de essentia ipsius scdm̄ landulphum. hic di
co q̄ est predicatio denominatiua. quia predicatur non de cōstituto.
s3 d̄ p̄hibili per ipsum. sicut refert dicere homo est rationalis 7 aīal
est rationale. cum prima sit quiditatiua. 7 secunda sit denominatiua.
ita etiam refert dicere deus est infinitus. uel essentia diuina est
infinita. 7 ens est infinitum. quia dico consequenter q̄ due p̄
me sunt quiditatiue. secūda aut̄ non. sed denoiatiua tantum. Secūda
b iij

dus gradus denotatiue predicatōis est qñ ppria passio predicatur de
 suo subiecto. Et iste gradus ē secūdu modus dicendi per se. Et ē sci
 endū q ppria passio cū sit eadem res cū suo subiecto secūdu scotum
 ⁊ suos sequaces est reductiue in illo genere seu predicamēto in quo
 est suū subiectū per se. Tertius gradus predicatōis denotatiue ⁊ for
 malis ē qñ effectus formalis denotatiue predicat de sua causa for
 li vt homo nigredine est niger. vel qñ actus profluēs a cā formali dī
 de effectu mediante cā formali. vel qñ effectus dicitur de suo imme
 diato principio productiuo. ⁊ iste gradus est quartus modus dicēdi
 per se. Quartus gradus predicationis denotatiue formalis est quā
 do accidens predicatur de suo subiecto. ⁊ potest fieri nouē mōis po
 sito q petrus sit sūm in omnibus hīs. dicendo petrus est bicubitus
 albus. pater. agens. patiens. calciatus. ⁊ sic de alijs. ⁊ iste gradus est
 depacciū. Tertia predicatio est idēptice idēptica. ⁊ hec est quādo
 vtrunq extremum est formaliter infinitum uel alterum est tantū for
 maliter infinitum uel pmissiue. Exēplū primi ut essētia dīna ē boni
 tas ee^a dīna ē iustitia. ⁊ sic d alijs. Exēplū secūdi ee^a dīna ē filiatio es
 sētia dīna ē pñitas ⁊ sic d alijs. Exēplū tertij. vt pñitas ē ēptitas. hu
 manitas ē emptitas ⁊ sic d alijs. Pro quo notādū ē q iste predicatōes
 si sūt vē debēt predicare pcretū d pcreto. vel abstractū d abstracto. ⁊ n
 cōcretū de abstracto nec abstractū de cōcreto. Maxie si talia cōcreta
 sint adiectiua. Ista enim conceditur essentia diuina est generatio. ta
 men ista non conceditur essentia diuina generat vel generatur secū
 dū magistrū snia p. v. di. p. Sup quo vbo dat a scoto pulcherria rla
 q qñ subiectū ē vltia abstractōe abstractū ⁊ predicatū ex sua rōne for
 mali nō ē aptū natū predicari nisi formaliter propositio nō ē vā nisi sit
 i p^o mō dōi p se. rō ē q subiectū ⁊ predicatū modos dōi oppositos dī
 cūt ⁊ sibi icōpossibiles. vñ de tali subiecto sic vltiate abstracto nō pōt
 vē predicari nisi per se primo mō uel idēptice. hāc propositionem
 declarat scotus sic. Videmus enim q in substantijs siue in predicamē
 to substantie ē vna abstractio tm. s. qdūatī a supposito pprie nē quia
 sbe nō sūt nate pcernē aliqd alterius nē. iō prūa ibi abstractio ma
 xia est abstrahēdo naturā būanā a suppositis que vere sūt illius nāe

sicut abstrahitur cū p̄cipit̄ hūanitas nō remanet vlt̄ius alia abstra-
ctio, 7 iō istud ut sic p̄ceptū ē p̄cise ipsūmet, q̄ cuilz alij extraneū ē. si-
cut dicit Aluicena. v. metha q̄ eqnitas est tñ eqnitas 7 nihil aliud in
accidentibus at̄ quāto plura possūt p̄cernere tāto plures p̄nt fieri ab-
stractōes. vnde q̄ accidētia absoluta cōcernūt duo. s. supposita alteri-
us nē 7 indiuidua nē p̄p̄e l3 a suppositij alterius nē abstrahāt̄ tñ con-
cernūt indiuidua p̄p̄e nē sicut albū cōcernit lingnū 7 hoc album siue
hāc albedinē 7 illā. 7 iō p̄nt ibi fieri due abstractōes. s. accidētij a s̄b-
iecto puta albedinis a ligno. 7 ultra aliā. s. q̄ditat̄ a supposito vel sin-
gulari puta albedis ab hac albedie. 7 illa q̄ sūt indiuidua sua. Et hanc
circūloqmur p̄ albedieitatē uel p̄ hoc qd̄ dicitur q̄ditas albedis. 7 ista
nō p̄cernit aliqd̄ subiectū nec suppositū eiusdē nē nec alterius. i. rela-
tōib⁹ ē q̄ plura cōcernūt adhuc plures p̄nt fieri abstractōes. Cōcernit
.n. relatio suū p̄p̄uz indiuiduū fūdamētū 7 subiectū. 7 fm hoc p̄nt ibi
fieri tres abstractōes. vna r̄lonis a s̄brō. scda r̄lonis a fūdamēto. 3. q̄-
ditat̄ a supposito. 7 iste abstractōes sic se hñt q̄ l3 abstractio fiat a po-
steriori 7 extrinseco nō tñ a p̄ori 7 intrinseco. exēplū hoc cōcretū qd̄ ē cā-
dōr d̄ igne q̄ gnāt calorē i ligno. s3 abstrahēdo a subiecto remanet ad-
huc p̄crecō ad fūdamētū. puta si dicat̄ potentia cāndi calorē. Calor
.n. ē potētia cāndi calorē nō tñ ignis ē potentia cāndi. Adhuc pōt fieri
abstractio vlt̄ior ad p̄p̄rium genus. puta si dicat̄ cālitas. 7 tunc nec
ignis nec calor recipit p̄dicationē ipsius. tñ hec cālitas est causali-
tas. Vltima abstractio qualis ē in substātijs ē per hoc quod dicimus
quiditas cālitas. 7 hec de nullo alio predicat̄. Ex predictij appet
q̄ sit vltima abstractio cuiuslibet rei q̄ q̄ditat̄ absolute sūpte ab oī
eo qd̄ ē quocūqz mō extra rōnem q̄ditat̄. i. q̄ q̄dem abstractōe n̄ aliqd̄
inuenit̄ seu itelligit̄ p̄cise re uel rōne nisi quod ē ipsius q̄ditat̄. Et
dicūt qdā q̄ terminus vltimate abstractus i p̄positōe subiectus inclu-
dit vnū sincathecorema. puta inq̄ptum vel formaliter p̄mo° uel q̄di-
tatiue vel idēptice. 7 sic de alijs. Circa aliū terminū p̄positōis do-
ctoris. s. q̄ p̄tūm de quocūqz predicat̄ nō pōt predicari nisi formalr.
Notādū ē q̄ substātiua noīa p̄nt dupl̄r predicari in dīnis qñqz for-
liter ut deitas est deitas. qñqz per idēptitatē ut deitas est sapia. sed

adiectiva si predicantur de necessitate formaliter et denominative formaliter predicantur. et hoc quia sunt adiectiva. nam ex hoc quod adiectiva sunt significant formam per modum informantis. Et ideo de nullo vere dicuntur nisi quod se habet per modum informantis de quo vbi formaliter dicuntur. talia sunt non tamen adiectiva nomina. sed omnia participia et verba. Semper enim in suo modo significanti includunt adiacentiam et modum formalem respectu alicuius talis suppositi. et ideo predicantur quasi secundum modum dicendi per se. quod ergo predicantur idemprout est ipsa predicari modo opposito suo proprio modo dicendi vel predicandi. Hijs intellectis patet maior ista abstracta. quam subiectum est abstractum. ultimatate itaque est abstractum ab omni quod est extra rationem eius. et predicatum non potest predicari ex ratione formali nisi formaliter et modo inherens siue quasi inherens istud predicatum non potest vere dici de illo subiecto nisi per se primo modo. quia istud predicatum precise natum est formaliter predicari. ideo non potest saluari veritas per idemproutatem tamen. quia subiectum est ultima et summa abstractione abstractum. ideo non potest stare per aliquo qualitercumque alio a se. sed precise pro se formaliter. Et ideo oportet quod sua ratio precise formaliter esset idem illi predicato quod non posset esse nisi illa ratio precise includeret predicatum. patet ergo propositio. et si fiat syllogismi expositio vel aliqui alij debent solui per artem datam in primo priorum. vbi quod maior vel minor reducuntur ad propositum nem de omni si sint affirmatiui vel de nullo si sint negatiui. Quanta predicatio est tamen essentialis. et ista est tamen in diuinis quam ponit Hilarius de trinitate. et est ista in qua denotatur substantialitas et origo. ut filius est de eodem patris per substantiam vel substantia denotatur substantialitas et per substantiam patris origo. Si queras an ista sit essentialis filius est de eodem vel filius est essentialis. Ad primam respondet secundum scotum di. v. p. scilicet quod non propter dicitur aliqua persona esse de essentiali absolute sed addendo cum substantia personam aliquam originantem bene dicitur quod aliqua persona originata est de substantia illius persone. ita quod hec filius est de substantia divina non est ita procedenda sicut hec filius est de substantia patris quia per secundam exprimitur cum substantialitas et origo per genituum constructum cum casuale propositionis. per primam autem non notatur aliquid originans. Ad aliam ordinem quod l. aug. dicat filium esse filium essentialis patris. xv. de trinitate.

ca. xviiiij. Et doctor quidā dicat illā eē propriā tñ vř pbabilius dōz qđ
quicūqz relatiuū pstruit cū aliquo i tali habitudine casuali i qđ natū est
aliquid terminare illā relationē ut correlatiuū tūc pstruit cū illo precise
ut cū correlatiuo. Exemplū př pstruitur cū relatiuo i habitudine geni
tīui. sille i hūdie datīui ē scđm cōem sermonē vř qđ cū quocūqz con
struat tale relatiuū expresse in tali habitudine casuali illud nō ē cor
relatiuū hř relatiui. Ad. n. dicimus iste canis ē filius hoīs qđ ē fili⁹ et
est hoīs ut dñi canis. ita qđ li hoīs pstruit cū li canis exui possessiōis
vel possessoris. s. vř significare qđ pstruat cū li canis i relatiōe rela
tīui ut přis. ita igit i ista filius essētie vř li cēntie accipi ut correlatm
illius relatiui cū quo pstruit tunc ad augm qđ vř huic pđicē dicēdo
filius ē eē. dico qđ dōz itelligi qđ sit pstructio i trāsitiua. ut filius ē essē
tie. i. filius ē essentia. nō at dōz itelligi qđ sit pstructio trāsitiua. qđ alias
esset falsa. ut dictū ē. Et si dicat qđ ad istā filius est de sba přis videt
seq ista filius est essentia patris. nego sequelā. qđ pñs notat relatio
nē inter filiū t essentiā sicut suū correlatiuū qđ non notat añs. sed tñ
notat sbālez in essentia cū originatione notata in illo qđ pstruitur cū
essentia. Sic ergo p qđ ad vnitatem ppositionis essentialis. ut hic ca
pit requir qđ sit sbālitās t origo. Alterius notādum est qđ possu
mus inuenire multos gradus i vnitāte. in pmo gradu est vnitas agre
gationis que est minima in aceruo lapidis. in secundo est vnitas or
dinis que aliquid addit supra aggregationem. tertia est vnitas p accñs
ubi ultra ordinem est informatio. licet accidentalis vnus ab altero
eoz que sunt sit vnū. in quarto est p se vnitas ex pñcipijs essentialib⁹
ex p se actu t ex se p se pō. in qntē ē p se vnitas simplicitatē qđ ē vera
idēptitas. qđqd. n. ē ibi est realiter idē cuius t non tñ ē vnū illi vnita
te vniocacionis sicut in alijs modis. Ultra autem omnes istas idē
ptitates est idēptitas formalis. ut dicit scotus secūda distin. primi
sententiarum. Istis notatis pono duas conclusiones quarum pma
accipio in passu preallegato que est diffinitio idēptitatis formalis
data a scoto. distinctione secunda primi. Voco autem idēptitatem
formalem ubi illō qđ dī sic idē includit illud cui sic ē idē i rōe sua for
li t p se primo mō. Vide bñ hanc diffinitionē t videbis qđ de itētiōe

doctoris fuit q̄ inferius ē idem formaliter supiori, quia dicit doctor
q̄ illud qd̄ sic ē idē, s. formaliter includit illd̄ cui sic ē idē. *Claz* ē q̄ su
pius non includit inferius in rōe sua formali 7 p se primo mō s3 pon⁹
e3, nisi dicas q̄ ponitur actiuū p passiuo ita q̄ sit sensus, illud dī esse
idē formaliter alicui q̄ includit in sua diffinitione seu rōe sua forma
li 7 p se pmo⁹. Set ista expositio vī extorq̄re textū. Ad. n. vī vīsimi
le q̄ iste doctor q̄ fuit ita subtilis 7 q̄ etiā p̄mus āple locutus est d̄ for
malitatibus posuisset suā diffinitionē sic obscurā. Ex quo inferūt^r
duo conelaria, primū ē q̄ oīa p̄dicata quiditatiua supiora 7 oēs dīe
essentiales 7 modi intrinseci nō sūt idē formaliter suis p̄stitutis, siue
inferioribus bñ e3. Aliq̄ tñ āpliāt idēptitatē formale 7 dicūt q̄ omīa
ista dicūt^r esse idē formaliter quibus puenit tñ vna ratio formalis 7
quiditatiua sicut sūt oīa indiuidua eiusdē sp̄ei, s3 hoc ē iproprie 7 abu
siue vti idēptitate formali. Secundū conelariū q̄ nullū subiectū
est idē formaliter suo acc̄nti nec e3, q̄ l3 acc̄ns icludat s̄b̄m ī diffinitio
ne additamentali, nō tñ in rōne sua formali 7 p se, pmo⁹. *Essentie. n.*
p̄dicamētoz sūt imp̄mixte scōz themistiū qd̄ debet intelligi formali
ter. Secunda conclusio istius articuli est q̄ illa distinguūt^r forma
liter que habent aliā 7 aliā formalitatē q̄z neutra alterā includit ī rō
ne sua formali, 7 per se primo mō sicut dicimus q̄ subiectū 7 p̄pria
passio distinguuntur formaliter. Ex ista conclusione inferūt^r duo
cor⁹, p̄mū ē q̄ eēntia dīna a relatōibus distinguūt^r formaliter, q̄ p̄ce
ptus absoluti nō icludit q̄ditatiue cōceptū relatiui, nec e3. Secundū
conelariū q̄ oīa attributa in dīnis, vī sūt intellectus 7 volūtas si fas ē
attributa nominari sapientia bonitas 7 iustitia ab eēntia diuina 7 a se
inuicem 7 essentia a relationibus formaliter distinguuntur. Sed
dices videtur q̄ in diuinis non sunt plures formalitates, quia fōma
litas dicitur a forma, sed in diuinis non sunt plures forme, ergo nec
plures formalitates. Respondeo q̄ argumentum nihil valet, suppo
nit enim quod superius negatum est, s. q̄ formalitas dicatur a fōma
sicut capīus formā, 7 l3 admittatur q̄ formalitas a forma dicat^r adhuc
tñ argumētū nō v3, q̄ similiter arguerem essentiale dicitur ab eēntia
sed in diuinis sunt multa essentialia scdm̄ dionisium, ergo sūt multe

essentie si istud argumētum non valet tunc. quod istud non valeat patet. quia concludit conclu-
sionem hereticam. et ideo pro me et pro te dico ad primum quod nunquam bene arguitur a pluri-
ficatio primum ad plurificationem auctoris maxime in divinis. imo nec etiam in crea-
turis. unde si ista primum sit bona. iste homo est sciens vel qualis. ergo habet sciam
vel qualitatem. tamen non sequitur iste homo habet plures scias vel qualitates. ergo est plures
scientes vel plures quales. Dices quod nihil est ponendum in divinis nisi quod habet a
ratione naturali vel a fide. vel a sacra scriptura vel ab aliquo doctore
auctoritico. sed iste formalitates non habentur ab aliquo istorum quod debeant poni
in divinis. ergo non sunt ponende. Breuiter dico quod sicut ex una de necessa-
rio et una de contingenti inferitur una de contingenti ex primo posito. ita quod ibi est bo-
na primum. ita dico quod ex una credita et ex alia naturaliter cognita per bonam
primum potest inferri una credita. modo sic est quod credimus et catholice confitemur
quod essentia divina est concipibilis et de se concipitur tribus personis et est absolu-
tissima personitas nec est concipibilis. nec concipitur. nec est ens absolutum. Isti pro-
positi addo unam aliam naturaliter evidenter. quod quicumque aliquid sic se habet quod ali-
quid provenit uni ex natura rei sedulo ope intellectus quod non provenit alteri
est ibi distinctio ex natura rei. Et quoniam unum est absolutum a parte rei formali-
ter et qualitatively et aliud non. imo est formaliter relatum illa dicunt distinctas
formalitates. isti ultime propositi adde precedentem et realiter concludes quod in
divinis sunt plures formalitates. Et confirmat per beatum Augustinum dicentem quod
alio patet et alio patet patet. quia patet esse divina. sed est per personitatem. Ex hoc clarum
est quod est distinctio inter essentiam divinam et personitates. et similiter de alijs ordinibus
est. Item Hilarius de trinitate dicit quod non efficit creaturam sed patris igitur
et. Item genus et tria genere distinguuntur et plusquam genere. quia secundum philosophum. iiij. topi-
corum tria non precipat genus nec est. et tamen non realiter distinguuntur. igitur et. pro-
bat etiam ratione. quia in diffinitione esset nugatio. Et si arguatur in tertia fi-
gura sic omnis homo est formaliter rationalis. ergo rationale est formaliter animale.
Respondet breuiter quod si ex necessarijs nunquam sequitur nisi necessarium. tamen ex pro-
positiobus per se non sequuntur propositiobes per se nec ex propositiobus formalibus
et qualitativis sequuntur propositiobes formales et qualitatives. et si per predicam argu-
atur iterum negando distinctiōem formalem in divinis. sic nulla essentia divina
distinguitur formaliter ab essentia divina personitas est essentia divina. et si-
militer filiationis bonitas sapientia. et sic de alijs. igitur personitas non distinguitur
formaliter ab essentia divina primum est formalis in quarto patet. Maior est

istorum formalizatiū. qz nihil a se distiguit ex nā rei et formalr mior ē.
catholica ergo p^o vā qd ē ppositū. p^{na} nō peccat nec ī mā nec in for^a.
Rūder qz nec iste fillus nec oēs tales siles valēt ex eo qz non regulā
tur p dici d oī vel dici d nullo. ita qz fiat distributio ī termino vel extra
terminū. ī nuō vel extra nūez. et tūc maior erit falsa in pposito et a no
bis negata et nō pcessa. v3 ista nihil qz ē ee^a dīna distiguit formalr et
ex nā rei ab eēntia dīna. Et breuiter ī oībus talibus silogismis ī ppo
sitione qz ē d nullo d3 poni nō qd ē. Et ī ppositōe qz ē d oī d3 poni oē
qd ē. Adhuc circa p^{deā} incidūt due difficultates qz p^{ma} ē qz ex
eo qz dcm ē qz attributa ī dīnis distiguit a se inuice3 et ab eēntia dī
uina formaliter. iō qrit utz qd3 attributū hēat p^{paz} infinitatē for^alr
distictā ab ifinitate dīne ee^a cū p^{dicatio} vnius d altero sit vā p idēpti
tatē ut dcm ē. Rūdeo breuiter qz oīa absoluta coīa trib⁹ psonis hnt
p^{paz} infinitatē formaliter distictā ab ifinitate dīne eēntie. vep est
tū qz oīa sūt ifinita radicalr ab ee^a dīna. l3 nō formaliter ut dcm est.
Secūda difficultas ē vtz p^{cretū} et abstractū distiguit formaliter. sū
ex nā rei. vbi grā hō et hūanitas. dico qz non. imo sola rōe distiguit
qd p3 p^{mo} p scotū dicētē qz p^r p^rntas gnātio gnāt generare nō disti
guīt nisi p mōs significādi grāmaticales q sūt ī voce ab intellectu. Et
si dicas qz pcedimus istā hō ē risibilis et negamus istā hūanitas ē ri
sibilis qz hūanitas ē vltiāte abstractū. g^o o3 qz sit aliq disti^{ter} hoīez
et hūanitatē. Rūdeo qz vna non d^r vā plusq alia nisi pp mōs signifi
cādi vel cognoscēdi q sūt ab intellectu et nō a re ipā. et sic p3 qz tū disti
guīt rōe. Si. n. p^{cise} stemus in re dico qz qcqd iest hōi inest hūani
tati. qz nulla ē ibi penit^o distictio. et hec de tertio arti. minus pncipali.

Quātū ad qrtū articulū ī quo vidēdū ē d idēptitate et disticti
one reali. Notādū ē p^o qz multiplex ē p^{oritas}. p^{ma} ē pfecti
onis. et sic dicimus qz in vnoquoqz genē ē vnū p^{mū}. i. pfectis
simū. alia ē p^{oritas} gnātōis. et sic illa q sūt p^{ora} generatōe sūt posteri
ora pfectōe saltē si p^{us} pcurrat intrinsicē ad ee^a posterioris. alia ē p^{ri}
oritas nē et est qn p^{us} quātū est de se non habet repugnātiā qz sit sū
posteriori. licet hoc sibi repugnet aliquando pp idēptitatem realē cū
posteriori. uel ppter aliquid aliud extrinsecus priori. Aliq tū scotiste

dicūt q̄ p̄oritas nē uel eē p̄us natura non ē eē in aliquo p̄ori simplici
ter loquēdo in quo non sit posterius. sed est p̄suppositio huius ab
hoc. Et istud confirmat franciscus in primo aliquā etiā p̄oritas natu
re dī illa q̄ est inter naturā ⁊ naturale. Aliquādo dī q̄ est inter for
litate ⁊ formalitate in eadez natura. ⁊ hoc ē tā in dīnis q̄ in creatu
ris. ut dicit petrus de aquila li. p̄. di. ii. dicit. n. q̄ p̄oritas duo dicit. p̄
mū ē p̄gressus de non eē ad esse in altero. ⁊ sic dicit imp̄fectōem quia
stat cū alietate nāz 1^m qd̄ dicit ē p̄suppositio huius ab hoc. ⁊ isto mo
do non dicit imp̄fectionē. q̄ potest stare cū idēp̄itate nē. Et sic i deo
est p̄oritas nē isto sō modo remota imp̄fectōe p̄mi mōi. Et p̄ istam
distinctionē vel declarationē possunt solui oēs auctoritates dicentes
in diuinis non esse p̄us nec posterius. Alia p̄oritas est durationis. p̄
quo notandum q̄ triplex est duratio. prima est respectu dei. ⁊ sic eter
nitas est eius duratio. ⁊ ideo sic. nihil est prius duratione in diuinis.
secunda est respectu angeli ⁊ aliarum rerum permanentiū ⁊ talis du
ratio vocatur eūm. tertia est respectu entiū successiuorum. vel q̄rum
ad suum esse. vel quantū ad suum fieri. ⁊ talis duratio est tēpus. alia
p̄oritas est p̄oritas originis d̄ q̄ ait Aug. p̄ d̄ trinitate q̄ nihil gignit se
ip̄s ⁊ ista est tā i dīnis q̄ in creaturis. ⁊ semp̄ oīz q̄ sit distin^o realis in
ter originās ⁊ originatū. siue inter p̄ducens ⁊ p̄ductū scdm̄ scotum p̄
oritas originis est qua quis sic intelligitur esse a se. posterioritas ori
ginis est quo quis dicitur vel intelligitur esse ab alio. vnde fr̄ciscus
in prologo q̄one prima in fine dicit q̄ primus signum originis est es
se a se. ⁊ secundum est esse ab alio. verumtamen prius ⁊ posterius ori
gine accipiunt p̄ priori ⁊ posteriori natura. sicut exponebat petrus d̄
aquila in secundo membro. ⁊ sic dicimus q̄ pater prius origine est
beatus q̄ generet quod non est intelligendum. ut clarum est q̄ sit bea
tus a se ⁊ q̄ generet ab alio. sed q̄ a n̄q̄ generet p̄erigit eē bt̄s.
Scdo notādū q̄ realitas dī a reali. reale vō a re. Res at̄ ut ad p̄posi
tū spectat sūit a rar^o. a. u. ⁊ talis ē triplex qdā ē eē sicut est ip̄a qd̄itas
absolute p̄siderata qdā ext^o. ⁊ tal ē i oī p̄nto. qdā vō s̄b̄sistētie ⁊ talis
ē i p̄nto s̄b̄e solū i p̄posito at̄ reale sūit a re 1° vel 3° d̄cā. n̄ at̄ a re ef
fēne. q̄ i dīnis ē distinctio realis. ⁊ tñ ibi ē tñ vna essentia. nec sumit

a re dca a reo. ris. qd e cois ad oia etia imagiabilia. qz tuc iter chimerā
7 aliud ficticiū eēt distinctio realis. 3° itelligēdū qd i diuis res p^r sui 2°
vno^o eēntialr 7 sic e tū vna res. qz vna eēntia 7 vna exēntia alio m^o p^a
liter 7 sic i diuis sūt tres res subsistētes. Istis p^rsuppositj pono du
as p^rclusiōes de idēptitate 7 distinctōe reali. qz p^rma e ista. illa sūt idē
realr q sic se hnt q vnū nō pōt eē sine alio seu vnū ipossibileē separi
ab alio absqz p^rdictōe. Et cū hoc qd ipossibilitas sepatōis nō pueniat
a cā extrinseca. 7 qd vnū respectu alterius non sit originās 7 aliō ori
ginatū. 7 qd nō sint i pluribus rebus realr distinctj. Des iste tres parti
cule sūt accipiēde copulatiue ita qd vna cōditio nō lufficit sine alia. vñ
nō v3 p^a hoc nō pōt eē sine illo. g^o e idē realr illr qz tūc qz r o q iest esse
tie dīne p actū itellectus dīni eēt realis. qz qcqd e idē rei e reale pñs
e falsū. vt p3 ex. xxx. di. aut qd talis eēt eadē illi eēntie. qz ipossibile est
illi eēntie eē sine ea pñs e falsū. qz si talis rlo posset eē noua. tūc itel
lectus dīnus posset mutari. I3 talis ipossibilitas puenit a cā extrinseca.
qz ab intellectu dīno. Silr p3 p^rdictio e celū eē sine motu nō qd
e ex cā intrinseca i celo s3 ex cā extrinseca mouēte. nō tñ seq^r qd celus sit
motus realr I3 nō possit eē sine eo. ista p^rma p^rdictio pbat a doctore i vo
di. i. sic qz sicut p^rdictio dicta d aliqbz e via pcludēdi distinctōem ita i
possibilitas recip. ēdi p^rdicti. a. ion. p^rdictioz p^rinētiū ad eē e via cō
cludēdi idēptitatē i esse. 7 hoc ubi nō e depēdentia eēntialis q requirit
distinctōem manifestā. Pa p^rdictio p3 qz nihil se ipm. pducit. tertiā vo p
ditionē nōnter posui pp relatōes q I3 nō sic se habeāt qd vna possit
eē sine alia vel qd vna sit. pducēs 7 alia. pducta. qz tñ sic se hnt qd fūdā
tur i pluribus rebus realr distij sicut p3 d p^rin. itate 7 filiatōe de dua
bus similitudinibus 7 eq^rlitatibus iō realr distinguūt. Et quo ifero ali
q cor^a p^rma qd oia. essentialia 7 notionalia essentie dīne vnica realita
te reāt. Silr oia attributa sūt eadez realr 7 cū eēntia 7 cū se inuicē 7
cū psonis dīnis 7 psonē dīne cū eē^a dīna p3 conelariū qd oēs drie es
sēntiales mōi it^rinseci i eodez supposito vnica r^ralitate reāt. tertiū cor^m
qd omne sup^r e idēz realr cū suo inferiori. 7 si dicas qd distinguūt rea
liter. dico qd iste due sūt pcedēde hō e idē realr cū soi. 7 hō distinguūt
realr a soi. qrtū cor^m qd illa q sūt i po^a obiectia nec distinguūt realr nec
sūt idē realr. qz ad idēptitatez reales 7 distinctōez regitur qd vtrunqz

extremū sit aliqd positiuū exñs. 7 ex hoc p3 qd diffictio realis ē illa c^o
extrēa hñt aliā 7 aliā realitatē formalr positiuā exñtie vel saltē subsi
stētie. dñ nōt aliā 7 aliā realitatē pp sbñ 7 ppaz passionē q realr nō
distinguit. qz nñ hñt nisi vnā realitatē exñtie. Dñ realr positiuā pp ne
gationē 7 pñationē. dñ actualr exñtes pp qditates diuersaz spēz. qz q
ditas ut qditas nō hēt exñtiā p se. dñ saltē subsistētia. qz dñis est tñ
vna exñtia lz sicut tres subsistētie. 2^a p^o h^o arti. ē ista qd illa sūt disti
cta realr q sic se hñt diffictie qd vnū pōt eē sine alio uel qd vnū ē pdu
cēs 7 aliud. pductū uel q sūt i plib^o rebus realr distincti. 7 dixi disti
ue. qz ad iferēdū diffictionē realē sufficit hñe aliquā istaz pditionū p
ma ps. pbat p doctore i fo di. i. Nihil ē idē realr a sine quo a pōt eē
realiter sine pditionē qz aliter idē sil eēt 7 nñ eēt qd vñ eē oppositū pmi
pncipij. ex quo pñ vñ stari pcludi diuersitas entū. qz si dñ aliquibus du
obus dicāt pdictio eodē mō quo dicūt dñ eis vidēt eē nō idē. 7 ita si
pdictoria eē 7 nō eē dicāt dñ eis vidēt esse nō idē i esse siue nō idez ē
7 pfirmat rō qz si ista ppositionē illa sūt distincta realr quoz vnū pōt
manē sine altero negaret. pteruus nō vñ reliq vñ possit diffictio etiū
pbari. dicēt. n. pteruus qd nñ tñ plures nē ut sba 7 a cōia sūt eadem sz
qd sor. 7 plo vel fontes 7 lapis nō differunt realiter. 7 si arguas p sor.
pōt esse sor. nñ exñte plone. g^o distinguūt realr negabit tibi pñā. qz pro
teruus negabit tibi ppositionē cui inniteris qd negata pit tota doctria
pbi^o. vij. topicoz q docet qd pblema faciliter destruit p pditionē iue
tā sz difficulr pstruit. si at neget ppositio ista nñ vñ posse dñstrui qz si nñ
dñstruit p pditionē nec p^o aliquā aliā oppositionē aut saltē nō faciliter.
ex quo ifero qd totū distinguūt realr a suis ptib^o loqñdo dñ toto eē^a li ite
grali 7 qñtatio. 2^m cor^o. 3^m qd res grūz actualr exñtes. silf 7 idim^a tā eius
dñ spēi qd diuersaz spēz eiusde3 pditionē actualr exñtes realr distin
guūt. etiā mā 7 forma realiter distinguūt. tertū cor. 4^m qd tres pso
ne dñe distinguūt realr a se iulce3. 7 nñ sūt ide3 realr nō obitāte qd vna
nō possit eē sine alia. qz bec nñ ē nisi pp vnitatē eē^e. Dices arguendo
p qcūq3 vni 7 eide3 simplr sūt eade3 simplr illa iter se sūt eade3 p^o po
rū 7 p^o pbi^o sz pñone dñe sūt ide3 realiter eē^e. g^o iter se sūt eedem
realr. Dico breuiter omīssis multz solonib^o qd illa regula dñtelligi qd

si aliq̄ vniatur vel idemtpificentur realiter vni tertio q̄ sit hoc aliqd
i. icōicabile, illa etiā idētpificabūtr iter se. Si vō illd̄ tertiū se hēat,
vt q̄le qd̄ et vt cōicabile, non o3 q̄ illa idemtpificata in vno idētpificē
tur inter se. Et hec de quarto articulo minus principali.

Quatu ad. v. arti q̄ ē d̄ idētpitate et distinctōe essentiali noto aliq̄
p̄ q̄ duplex ē ordo eēntialis vt ad p̄ns sufficit vnū ē s3 qd̄ et ē qn̄ po
steri^o d̄pēdet sic a priori q̄ l3 non possit eē sine illo p̄ potētiā nālē pōt
tū p̄ potētiā dīnā sicut ē d̄ accēte respectu sbe saltē d̄ aliquo et de sba
respectu cāz faz extrisecaz. Alius ē ordo eēntialis simplr et ē iter illa
q̄ sic se hnt q̄ iplicāt d̄ditōez etiā p̄ q̄ncūq3 potētiā posterius esse sine
p̄ori. et accipio ibi ordinē essentialē p̄ d̄pēdentia eē^{li}. et sic dico q̄ qn̄
cūq3 aliqd̄ h3 ordinez essentialē isto fo^o ad aliud i rōe d̄pendentj ad i
depēdēs tali d̄pendentia idētpificat̄ realiter cū sua d̄pēdētia sicut vi
co d̄ creatura et sua d̄pēdētia quā h3 ad dūz et d̄ toto respectu suaz pri
uz. Scdo notādū q̄ idētpitas eēntialis capir̄ duplr. vno^o p̄ illa idē
ptate q̄ aliq̄ idētpificat̄ vni eē^{li} singulari et sic iter idētpitatez eēntialē
et realē nō ē dīa p̄ter q̄ i dīnis q2 l3 tres p̄sone dīne sūt eedē realiter
vni essētie singularissie. et p̄ p̄ns dicūt̄ eē idēz eē^{li} liter nō tū dicūt̄ eē
idēz realiter. In creaturis vō nō ē istātia qm̄ oīa eadez essētia^{li} r sunt
eadez realiter. fo^o capir̄ idētpitas eēntialis p̄ illa idētpitate q̄ aliq̄ vi
cūt̄ eē d̄ essētia alic^o siue p̄currāt itrisice ad essētia^{li} alic^o. Istis nōq̄
pono duas p̄nes. p̄ia q̄ oīa illa dicūt̄ esse idēz essentialiter q̄ idētpi
ficat̄ realiter vni essētie singularissie capiēdo p̄^o idētpitate essētia^{li}
vel q̄ sūt d̄ essētia itriseca alic^o capiēdo idētpitatez essentialē. fo^o.
Ex quo ifero q̄ q̄cūq3 idētpificat̄ cuiq̄q3 singulari mūdi siue i diu^o
siue supposito illi sūt idēz essētia^{li} liter. Scda p̄ q̄ illa distiguūt̄ esse
tia^{li} liter q̄ hnt diuersas nās siue essēcias realiter distinctas, vel q̄ nō
p̄currūt ad rōez itrisecā et essentialēz alicuius s3 duo īmbra posita i p̄
dēā dīnisiōe d̄ idētpitate essentiali ad quā p̄formiter posset dari vna
alia dīnisiō d̄ distinctōe essentiali. Intellige tū q̄ ad distinctōez vel
idētpitatez essentialēz. et silr ad quācūq3 idētpitatez vel distinctōem q̄ ē
secluso ope intellectus reqrūt̄ extrēa esse positia et exītia. q2 accūs nō
pōt hēre nobilius esse et vīus q̄ suū sctm̄ vel fūdamētū. Et si q̄ras q̄
cū ego non s3 realiter idēz cū ātirpo vt claz est. Nūqd̄ bene seq̄r q̄

su3 realr distict⁹ ab eo. Dico q^o n. s3 bñ seq^r q^o su3 sibi nō ide3. 7 sic d^o alijs. Et hec de quinto articulo minus principali.

Quātuz ad. vi. arti. q^o ē d^o idemptitate s^ubiectia 7 eius distictōe ē duplex modus dicēdi. p^omus q^o illa dicūtur eē ide3 se to^o subiectie q^o q^uditatiue pueniūt i aliq^o realitate potēriali 7 p^ohibili p^o realitatē orie. Et p^o oppositū illa distiguūt^r se to^o subiectie q^o i nulla tali realitate q^uditatie pueniūt. 7 ex isto^o dicēdi elitiūt^r tria cor^a. p^omū q^o q^ucūq^z icludūt ide3 genus q^uditatie sūt ide3 se to^o subiectie. scō3 conelariū q^o oīa p^odicamēta a se iuice3 de^o etiā 7 creatura. se to^o s^ubiectie distiguūt^r tertiū conelariū q^o p^osone dīne se to^o subiectie distiguūt^r 7 sic scōm istū modū dicendi idēptitas subiectia est iferius ad idēptitatem obiectiuā. 7 distictio obiectia est supius ad distictōez subiectiuā. Quēcūq^z .n. sūt idē se to^o subiectie. sūt ide3 se to^o obiectie 7 nō e^o. 7 q^ucūq^z distiguūt^r se to^o obiectie distiguūt^r se to^o s^ubiectie. 7 nō e^o v3 istū modū dicēdi q^ure rē. Alius modus dicēdi est q^o illa dicūt^r ide3 s^ubiectie quorū realitates p^ont simul eē i eade3 re uel p^o idēptitatē reale3 uel p^o mō3 iformatū vel iformabilis. Et p^o oppositū illa distiguūt^r se to^o subiectie q^uz realitates nō possūt simul eē i eode3 nuō altero p^odictorū mō3 v3 vel p^o modū iformatū vel p^o modū iformabilis vel p^o idēptitatē reale. ex hoc iferūt^r aliq^o cor^a. p^omū q^o oīa q^o sūt i dīnis sūt idē subiectie. scōm q^o oīa i vno idiuiduo siue sint supiora siue accidētia absoluta siue re spectiua sūt idē subiectie. tertiū conelariū q^o duo idiuidua eiusdē sp^oci maxie d^o p^odicamēto s^ube 7 etiā alterius sp^oci cōplete eiusdē p^odicamēti distiguūt^r se to^o subiectiue. q^urtū conelariū q^o duo pria 7 duo relatiua opposita maxie d^o scōdo mō relatiōz similiter orie eē^a liter diuidētes genus distiguūt^r se to^o s^ubiectiue s^um istū modū dicēdi. Et si que ras qs isto3 mō3 ē. p^obabilior. Dico q^o vterq^z est. p^obabilis nec est d^oria iter eos nisi i mō viendi vocabulo. 7 ideo q^o voluerit tenē alter illo3 dicat p^onter. 7 hec de sexto articulo minus principali.

Quātū ad septimū. s. d^o idēptitate obiectiua 7 eius distictōe d^o breuiter q^o illa sūt ide3 obiectiue d^o q^ubus pōt p^odicari aliq^o p^otūm q^uditatie siue illd^o sit limitatū siue trāscendēs siue dicat realitatē potētiālez siue nō. 7 illa distiguūt^r se to^o obiectie d^o q^ubus non pōt

c ũ

pdicari tale pdicatu qditate. ex hoc iferunt aliq cor^a. p^mu q^d deus ⁊
creatura sūt idē se totj obiectiue ⁊ etiā. x. pdicamēta fm q^d passiōes en
tis a se iucez ⁊ ab ente distiguunt se totj obiectiue. tertiu conelariu
q^d drie vltie ⁊ breuiter oia illa q^d sūt p^mo diuersa distiguunt se totis
obiectiue. p^r quo notadu q^d aliud est dicē aliq esse diuersa vel d^ria. nā
d^ria sūt alicui idē entia hoc est dictu i aliquo qditate pueniūt ⁊ i ali
quo qditate differūt. alioqn nō esset status idifferentibus. diuersa
sūt q^d i nullo qditate pueniūt iuxta qd dicit scotus q^d ois d^ria d^rium
reducitur ad aliq p^o diuersa hoc nōto pbat^r sic ppositu rōne scoti grā
exēpli accipiāt duo d^ria. ⁊ sicut sor. ⁊ plato. sor. ⁊ plato i aliquo cōuēi
unt ⁊ p aliqd differūt. vt p^r ex supposito. accipiāt ergo illa p^r q^d diffe
rūt ⁊ sint a ⁊ b uel ergo a ⁊ b sūt diuersa vel d^ria si sūt diuersa hēo p
positu. s. q^d ista distiguunt se totj obiectiue si sūt d^ria q^ra sicut p^rus. uel
ergo erit processus in infinitum quod est inconueniens vel stabit ad
aliqua que se totis obiectiue distiguunt. ⁊ hec d. vij. art. principali.

Quātū ad vltimū art. p^rincipale p^r p^rplimēto h^o qōnis q^d ē illatiu^o
⁊ iuestigatiu^o idēptitatu ⁊ distictōuz p^o diuidēdo i duas ptes p^rn
cipales sic pcedā i p^rte dabit^r modus vⁿādi distictōes ⁊ idēptitaf
i p^rte dabit^r modus iferēdi vⁿādi distictōes ⁊ idēptitaf ex alia. Quā
tū ad p^rma pte p^mo icipiā a distictōe rōis. ⁊ p^r āpliori dclātōe nōndū
q^d distictio rōis iuestigat^r p^r diuersas rlatōes rōis attributas p actū
rectū uel colatiuū itellect^o eidē obto vel diuersis hoc mō. q^d uel res re
alis ppar^r ad rē realē uel realitas ad realitatē ⁊ hoc uel ad se ipaz u^l
ad aliā i vno ⁊ eodez obto formali. ut qⁿ itellect^o ppar^r colorē ⁊ disgre
gatiuū i albedie uel res rōis ad rez reales. ut qⁿ itellectus ppar^r gēus
ad aīal ⁊ ep^o uel res rōis ad rē rōis. ut qⁿ itellectus ppar^r gīs ad spēs
⁊ ep^o si p^mo uel res realis ppar^r ad seipsā uel ad aliā. si ad seipsā uel
ppar^r ipa ut itellecta ad seipsā nō itellectā uel ad seipsā ut itellectam;
Si^r uel igr ppar^r ipa res pcepta s^b vno mō p^rciēdi ad seipsā uel
ad aliā s^b alio mō p^rciēdi. si p^mo mō uel igr s^b mō p^rciēdi grāma
ticaliter ut significādo aliqd i recto uel i obliquo vel logicaliter puta
i pcreto uel i abstracto. ⁊ sic s^b diuersas pparōes itellectus ad res eas
dez uel diuersas sortit^r distictio rōis. Distictio vō ex nā rei iuestiga
tur p q^moz gnā oppositōis. p^mo p oppositionē. sō p oppositinnē p^ri

02. tertio p oppositionē pūatiuā. 7 q̄rto p oppositōez p̄dcozioꝝ sic qz
 ipossibile ē duo opposita siue relatiue siue pūatie siū p̄rie siue p̄dco
 rie siūl eidez respectu eiusdē puenire 7 differre iō 7c. Exēplū de op
 positōe relatiua. ut qz itellect⁹ agēs mouet itellectū possibile 7 intelle
 ct⁹ possibilis mouet ab itellectu agēte. p̄cludim⁹ ibidē eē diffictōez ex
 nā rei. Exēplū d oppositōe p̄dictoria. ut qz supius ē cōicabile plurib⁹
 iferi⁹ vō n̄ iō 7c. Exm⁹ d oppositōe pūatia vel q̄si pūatia. ut qz eē dīna
 ē cōicabilis plurib⁹ psonis p̄nitas vō icōicabilis. iō 7c. Exēplū d p̄
 ria oppositōe capiēdo large p̄rietatē. ut qz hō for⁹ liter ē ad se d̄scēdē
 tia q̄ d̄pēdet ad deū for⁹ liter ē ad aliud iō 7c. diffictio at̄ formalis fa
 cilis ē ad iuestigādū dūmō extrēa sūt positiua. Tñ q̄ruplici vt a pōt in
 uestari p̄mo p uia exclusiōis. Dia. n. q̄ sic se hnt qz vnū n̄ ē d̄ceptu
 q̄ditatio alteri⁹ illa for⁹ liter distiguūt. fo p uia diffinitōis sic q̄cunqz
 .n. hnt distictas diffinitōes q̄z vna nō icludit i alia illa formaliter di
 stiguūt. tertio p uia d̄scriptōis sic quoz d̄scriptōes sūt diuersa illa fō
 malr distiguūt itelligēdo p d̄scriptōz māifestatōe p̄stitutā ex genē 7
 p̄pā passione. q̄rto p uia d̄m̄fatōis. sic q̄ncūqz a d̄ ē d̄ magistrāle d̄ ali
 quo 7 d̄ alio n̄ illa sūt disticta formalr. pōt tñ addi q̄nto uia reduplicō
 nis s̄z frāctū sic q̄n aliqd p̄petit alicui i q̄rū tale 7 nō alij sicut uiuē p̄
 petit hōi i q̄rū hō 7 nō lapidi illa formalite distiguūt. diffictio vō re
 alis q̄tru⁹ poterit iuestigari. p̄ p uia gnātōis sic quoz vnū gnāt alio
 n̄ gnātō illa distiguūt realiter. fo p uia corruptōis. tertio p uia origis
 q̄rto p uia sepate exētie uel s̄bsistēcie. Disti⁹ etiā ē ēntialis q̄druplici
 via iuestigat. p̄ p uia corruptōis p uia sepatōis p uia d̄p̄dēcie. disti
 ctio tñ se tot s̄bietie p nā actualis sepatōis poterit iuestigari isto mō
 q̄n aliq̄ actualiter s̄z eē existēcie uel s̄bsistēcie sepāt ad iuicē illa se tot
 s̄bietie distiguūt. s̄z distinctio se totis obiectiue sic iuestigetur q̄ in nul
 lo quiditatiue pūciūt illa sūt se totis obiectiue distincta. ex qb⁹ sequitur
 qz idēptitas istoz p oppositū eoz q̄ deā. sūt d̄ disti⁹ ib⁹ pōt iuestigari
Quātū ad hāz p̄tē h⁹ ar. p̄ iuestigēus mōz iferēdi vnā idēptitatē
 ex alia. sēcūdario vnā distictōem ex alia q̄rū ad p̄mū pono du
 as p̄nes. q̄z p̄ma ē ista qz mīma idēptitas ē idēptitas se totis obiecti
 ue qz ab oib⁹ ifert 7 ipa nullā aliā ifert. fa p̄ qz maxia idēptitas ē idē
 ptitas rōis qz oēs alias ifert 7 n̄ ep⁹ post istā ē idēptitas ex nā rei q̄
 oēs alias sequētes ifert 7 nō ep⁹. Silr tico d̄ idēptitate formali in re

b^o nō ppositis ex re ⁊ re capiēdo ppe idēptitatē formalez. ita q̄ sēper
 maior idēptitas ifert miorē ī talib⁹ rebus. ī rebus at ppositis ex re ⁊
 re idēptitas formalis n̄ ifert alias idēptitates. **Q**uā. n. ⁊ forma sūt ee
 dē formaliter pposito cū sint d̄ sua diffinitōe s̄z phūz. vii. metha^c. ⁊
 tñ distinguūt^r realiter ab eodē. idēptitas at realis ifert idēptitatē es
 sētiālē ⁊ etiā idēptitatē subiectiuā scōz s̄z mōz d̄ dī d̄ idēptitatē s̄biecti
 ua nō tñ s̄z p̄mū. nec ifert etiā idēptitatē obiectiuā nec s̄z p̄mū nec s̄z
 scōm modū d̄ dī. potētie. n. aīe seu passiōes entj sūt eedez realiter iter
 se ⁊ essētiāl^r ⁊ tñ distinguūt^r se totj obiectiue cū in nullo q̄ditiue pue
 niāt. ⁊ si def^r q̄ pueniāt saltē ego ueniā ad p̄mo diuersa p q̄ iste potē
 tie anime orūt ⁊ ista erūt distincta se totis obiectiue ⁊ n̄ realiter. **E**t
 breuiter nō possū uidē qūo vna idēptitas p bonā p̄nāz possz inferre
 oēs alias idēptitates l̄z aliq̄ aliq̄s inferāt ut dcm ē. **Q**uātū ad scōm
 d̄ mō inferēdi vnā distinctōez ex alia pono istā p^o nē q̄ maior distin^o
 ifert minores tñ n̄ uideo iudicio meo q̄liter vna distinctio p bonā p
 sequētiā possz oēs alias distinctōes inferre l̄z aliq̄ aliq̄s inferat. **S**i
 nima tñ vī eē distinctio rōis q̄ ab oīb⁹ infer^r q̄ d̄claro sic. due po^c
 aīe distinguūt^r se totj obiectiue eodē mō quo dcm ē ⁊ tñ n̄ distinguūt^r
 se totj s̄biectiue scōz secūdā opiniōez supi⁹ recitatā d̄ distinctōe s̄biecti
 ua. nec etiā ifert distinctōem realē scōz oēs formalizātes nec essētia
 lez. m̄ā etiā ⁊ forma distinguūt^r realiter a pposito ⁊ tñ n̄ formal^r vt iā
 dcm ē. ista mihi vidēt^r vā l̄z multi formalizātes dicāt^r oppositū. soluat
 tñ difficultates ibi tactas v̄z d̄ potētys aīe se totj obiectiue distinctis ⁊
 tñ n̄ real^r nec essētiāl^r q̄ etiā sūt eedez realiter nō tñ obiectiue. etiā d̄
 m̄ā ⁊ forma q̄ sūt eedez formaliter cū pposito ⁊ tñ n̄ realiter immo di
 stinguūt^r realiter nec ūquā scot⁹ ordinauit illas p̄ntias siue illatōes nec
 etiā aliquā rōem pueniētes iō eadem facilitate q̄ sic affirmātur ⁊ ordi
 nantur ⁊ destruuntur. **E**t hec de cor. questionis.

Ad arguēta p̄ncipalia. ad p̄mū cū dī ille formalitates uel sūt alique
 res zc. dico q̄ sūt aliq̄ realitates. ⁊ nō ppe alique res s̄z magis aliqd
 rei. ⁊ cū infer^r g^o distinguūt^r realiter. v̄z ē accipiēdo distinctōez rea
 lez large p oī distinctōe q̄ ē secluso ope intellectus nō tñ distinguūt^r
 realiter accipiēdo ppe distinctōez realē p illa q̄ ē iter rē ⁊ rez. **A**d scōz
 cū dī q̄ distinguūt^r ex nā rei distinguūt^r realiter. dico q̄ v̄z ē real^r. i. p

realitate s7 ex nā rei nō tñ sicut res 7 res q2 alia ē distinctio rei 7 a
lia ex nā rei vt dcm ē. Ad tertiū cū dicebat sicut se h3 res subiecti 7c.
q2 ppe nō ē hic locus a trāsmutata pportōe q2 ubi ē pportio vel locus
a trāsmutata pportōe o3 q2 sint disticte res q2 pportio ē tñ rez. 7 p
pñs tñ fūdat i illis q sūt res 7 res. cū igr res sbrī nō sit alia res a re
passiōis. s3 eadē 7 idisticta iō nō pñt fū dare pportione. nec p pñs erit
locus a trāsmutata pportōe. vel aliter dī l3 ista solutio sit bōa q2 simi
litudō argm̄ti n̄ v3. ē. n. similitudo 7 dissimilitudo. similitudo ē ista q2
sicut res sbrī nō pōt eē sine re passiōis ita formalitas sbrī nō pōt esse
sine formalitate passiōis. dissimilitudo āt pp quā claudicat ē q2 res sbrī
iecti trāsit i idēptitate3 realē cū re passiōis 7 e3. formalitas āt sbrī nō
trāsit i idēptitate3 formalē cū formalitate passiōis nec e3 qre 7c. ad
qrtū cū dī q2 formalitas sbe ē vā res. dico q2 oīs talis est vā res si sit
sba i recto. vñ eo mō quo talis formalitas ē sba uel aliqd aliqd est res
mō nō oīs formalitas sbe ē vā res i recto s3 aliq in recto 7 aliq in ob
liquo qre ppe nō o3 dici illa q ē in obliquo ppe sba sed sbe 7 iō n̄ o3
q2 illa q sūt distincta p formalitates sp distinguāt sicut res 7 res sed si
cut rei 7 rei. Ad qntū dī q2 qūq3 hñt diuersas diffinitōes distinguā
tur realiter. vey ē si hēant diuersas diffinitōes qditatiuas pstitutas
ex genē 7 dīa nō o3 āt si hēant solū diuersas rōes formales ab itelle
ctu ex nā rei formaliter pceptibiles. Ad sextū cū dī q2 tūc ab vno et
eodē 7c. Dico q2 ab vno 7 eodē nō pōt sūi vnitas rez 7 pluralitas re
rū respectu eiusdē. dico tñ q2 ab uno 7 eode3 pōt sūi vnitas rei 7 plu
ralitas formalitatū q nō opponūt i eodē nec repugnāt. Ad septimū
cū dī accipio formalitates sbrī 7 ppe passiōis 7c. admitto totū 7 cū p9
dī vel hñs fōmalitanib3 sbrī 7 passionis est aliqd co vel nihil. dico q2
nihil ē cōe vniuoctū vniuoce dcm. hñt tñ vnā cōem fālitatē sbrīctiua
in q2 realiter pueniunt 7 differūt l3 non qditatiue 7 cū ultra dī qūq3
distinguūt se totis obiectiue distinguūt se totis subiectiue 7 realiter
dico q2 argm̄tū ē bonū p illos q dicūt q2 distinctio se totis obiectiue in
fert distinctionē se totis subiectiue 7 oīs alias. s3 ego non dico sic iō
dico q2 aliq se totis eē diuersa potest eē dupliciter. vno mō in realita
te obiectiua 7 sic ille formalitates sbrī 7 ppe passionis sūt pmo diuer
se nec postea sequitur q2 distinguātur realiter Alio in realitate sub

iectia. 7 sic realitas 7 formalitas sibi 7 passiois n̄ sūt p^o diuerse qz pue
 niūt i faliitate 7 ee^o sibi 7 passiois 7 i ea idepūficāt faliiter. Ad aliā p
 batōez cū dīr q̄redo d̄ illo i q^o pueiūt uel ē ēf reale uel rōis. dico qz in
 nullo pueiūt qditate iō i^d n̄ ē ēf reale nec ēf rōis. dico tñ qz i aliq^o cō
 ueniūt dnoiatie 7 i^d ē ēs uel res trāscēdēter. dico ēt qz pueiūt i faliitate
 sibiectia sicut dcm̄ ē. Ad. viij. cū dīr q̄cūqz distiguūt qditate 7c. nego
 ad pbatōz qz qdital 7 res idē sūt vez ē s̄ i ad eq̄litate qz cū vnitate fī
 pōt stā pluralitas formalitatū. Ad. viij. cū dīr ab heruio nulla passio
 7c. trāse. it. p nūc postea cū dīr i miori s̄ distictio ē passio enī pcedat
 totus ille pcessus usqz ad miorē p silogismi i q̄ dīr oē ēs ē reale uel rōis
 ut p3. v. metha^o. dico qz oē enī ē reale. i. secluso ope itellect^o uel rōis. i.
 p op^o itellect^o postea cū ifert^o g^o ois distictio ē realis uel rōis. dico qz ois
 disti^o ē falis. i. secluso ope itellect^o q̄ a nob vocat^o distictio ex nā rei v^o
 rōis. i. p op^o itellect^o. tñ iter illas distictōes mediat distictio ex nā rei
 7 for^o lis. Ad. x. cū dīr q̄cūqz distiguūt nuō 7c. pcedo illaz maiorē 7 ne
 go miorē. s. qz q̄cūqz distiguūt formalr distiguūt nuō. 7 ad pbatōnez
 qz q̄cūqz distiguūt formaliter distiguūt qditate trāseat. s̄ q̄cūqz di
 stiguūt qditate distiguūt specificē negē illā. 7 si adhuc pcedēt n̄ seq̄
 ret^o ultra distiguūt specificē g^o distiguūt nuō. qz scōz col acuo 7 pas
 sio distiguūt spē 7 tñ sūt vn^o mor^o nuō ut ipi dicūt q̄re 7c. Ad. xi. cum
 arguebat^o frāscus d̄ marchia illa q̄ hnt realiter 7 eēntialr diuerfa 7
 formas 7c. pcedo accipiēdo formā p^o 7 r° n̄ at accipiēdo formā. qnto^o
 7 ad miorē cū dicit q̄cūqz distiguūt formalr distiguūt p formas. vez
 ē p formas. i. qditates 7 accipiēdo formā. qnto mō n̄ at accipiēdo for
 mā p forma accntali uel sbali iō totus pcessus seq̄ns n̄ v3 qz pcedit ex
 falso it^o. Ad. xij. cū dicebat^o nisi illa q̄ formalr distiguūtur 7c. pcedo r^o
 illorum a quibus facit differre uel distingui realiter. 7 dico breuiter
 qz eo modo quo formalitas est principiū distinctionum eo modo facit
 differre si realiter realiter si formaliter formaliter. Ad confirmatio
 nem potest dici qz non est simile. quia in differentia rōis est aliqd
 actuale. puta ipsa relatio rationis 7 aliquid potentiale puta ipsū sub
 iectum uel fundamentum. Non autem oportet qz ita sit in omni disti
 ctione ex natura rei. Finis. Ad. cccclxxiij. die. xviij. Jan.

que
p
p in
q' co
tare
nego
te fi
affio
edat
l'ois
sola
p'oil
rei v
nā rei
e ne
long
sag di
r si loq
e pal
mum
mrtor
quato
s. vep
ho for
du er
edor
cuer
o facit
mano
aliquid
in sub
l'ollu
p'm.

